

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

AZ UJSÁGOLVASÁSRÓL.

Irtta: Preszly Lóránd csendőrfőhadnagy.

Előrebocsájtom, hogy amidőn az ujságról, vagyis inkább az ujságolvasásról írok, nem szolgálati eljárásokat akarok magyarázni és körvonalozni, hanem az ujságolvasás hasznát és szükséges voltát, nevelő és képző, műveltséget terjesztő és növelő hatását igyekszem bizonyítani. Célul tűztem ki azt, hogy legényességünk figyelmét ez irányban felbivjam; s ha fáradozásomnak eredménye lesz, örömmel fog eltölteni az a tudat, hogy munkálkodásommal hasznos szolgálatot tettem testületünk közérdekének.

Tudjuk, hogy gondolatainkat két alakban juttatjuk a külvilág tudomására, ugymint élő és írott (vagy nyomtatott) szavakban. Hogy az élő szónak mily nagy az ereje és hatalma, azt a hétköznapi életben lépten nyomon tapasztalhatjuk; de ha ezzel szemben elgondoljuk azt, hogy az írott vagy nyomtatott szavak szolgálatára napjainkban már a gőz és a villany is áll, melyek erejével és sebességével pár percz vagy néhány óra alatt gondolatainkat a távolabb levő vidékek tudomására is hozhatjuk; nem lehet, de nem is szabad lekicsinyelnünk a nyomtatott szónak a fontosságát sem.

A nyomtatásban megjelent szavak a »sajtó« fogalmát fejezik ki. Erről olvasóim bizonyára sokat hallottak s azért a »sajtó« fogalmának részletesebb magyarázatát mellőzhetők tartom.

Azt, a mi akár füzet vagy könyv, folyóirat vagy napilap alakjában sajtó alatt megjelenik »sajtótermék«-nek nevezzük. A napilapok (más neveken: ujságok, hírlapok stb.), a szépirodalmi és szakfolyóiratok az ugynevezett »időszaki sajtó« képviselik.

Semmi a világ megteremtése óta olyan átalakító erővel nem bírt, nem hatott az emberiségre és az általános művelődés terjedésére semmi sem segítette elő oly mérvben, mint éppen az »időszaki sajtó«. Naponként hordja szét a világban — ezer és ezer vonalon át — a sajtó alatt megszületett gondolatokat, világeseményeket, az emberiség tetteit, kísérleteit, találmányait, érzelmeit, vágyait, a napi eseményeket stb. és közli azokat velünk nap-nap után pontos időközökben és úgy, hogy azokból mindig tanulhatunk és okulhatunk. »Olyan,

mint egy repülő fátyla, a mely ég és eddig nem ismert sötétséget világít be és szétzórja fényét az emberi szellemnek és az emberi léleknek» — így fejezi ki magát Rákosi Jenő, a magyar ujságírás mestere.

Már az eddig irtakból is következtetnünk lebet arra, hogy az ujság s a folyóiratok olvasása elsősorban a gondolkozást foglalkoztatja, serkenti és értesíti, izgatja és felvilágosítja, formálja a művelődésre törekvő ember szellemét; fejleszti és fokozza az emlékező tebettséget; tájékozottá és világosabban látóvá teszi az emberi elmét.

Az ujságolvasás másodsorban az olvasó figyelmét kötvé le, érdeklődését kelti fel; foglalkoztatja a szívet; műveli az ésszt és az értelmet, befolyásolja az akaratot. Felkelti az érdeklődést a nemesebb életcélok iránt s éppen ebből folyólag van óriási jelentősége a műveltség szempontjából, mert hiszen tudvalevő, hogy a műveltség terjedésének természetes következménye az érzések finomodása, a felfogások tisztulása, az értelmi intelligencia erősödése, a felvilágosultság terjedése, az akarat nemesbedése és az erkölcsök javulása. Szóval, az ujságolvasás a közművelődést szolgálja és azt előmozdítja.

A midőn hü tükrét adja a mindennapi eseményeknek, a körülöttünk zajgó életet bemutatja a maga valóságában, az embereket pedig a maguk erényeivel és gyarlóságával együtt, — az ismeretszerzés komoly forrásául szolgál, a tudatlanság vastag ködét oszlatja, vezetője igyekszik lenni a fejlődésnek és tényezője lesz a haladásnak.

Hogy az időszaki sajtótermelésről és hazánk lakosságának a művelődés iránti érzékéről hü képet nyujtsak, Balogh Pál nyomán néhány számadatot fogok közölni.

Hírlapjaink és folyóirataink száma az 1908. évben 1886 volt a magyar szent korona országainak területén és fogyasztásuk a belső forgalomban 141¹/₂ millió példányra terjedt. Ezenfelül Ausztriából ugyancsak az 1908. évben 1991-féle, az osztrák-magyar monarchia vámbatárán tulról 1160-féle sajtótermék érkezett hazánkba, előbbieik 17¹/₂ millió, utóbbiak több mint egy millió példányban. Összes hírlapfogyasztásunk tehát megbaladta az 5000-féle terméket s a 160 millió példányszámot.

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2. Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón szakosítottak. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvó hangszerek gyára.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Honvédség házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Az 1886 hazai sajtótermékből 1342 magyar nyelven jelent meg, továbbá 76 magyar-német vagy -horvát nyelven, a fennmaradó szám pedig megoszlik a 14 hazai nyelv között. Ez utóbbiak közül legerősebben a német van képviselve 174 sajtótermékkel, mellette a horvát ságnak 140, az oláhságnak 45, a szerbságnak 42, a tótságnak pedig 38 hirlapja van.

Nyelvbeli túlsúlyunkat a külső sajtóimport (behozatal) támadja meg az 6 3151-féle sajtótermékével, melyből a két amerikai magyarnyelvű lappal szemben sajtótermelésünket többszörösen felülmulja a 3151-féle idegen termék.

Legnagyobb piacra van nálunk az idegen német lapoknak: 1292-féle jön Ausztriából, 732-féle Németországból, együtt kitekiesznek 2015 német lapot, vagyis jóval többet, mint a hány magyar lap létezik.

E feltűnő invasióhoz (hehatolás, betörés) arányban áll a cseh közlönyök száma: 461, melyek tizenkétszeresét teszik felvidéki piacunkon a hazai tót lapoknak.

Ugyanugy arasztja el a Kárpátok alját 77 lengyel, a Murán tult 82 ausztriai szlovén és 10 rutén ujság. Ellenben az angol sajtó csak 178, a francia 151, az olasz mindössze 78, az orosz 14, a külföldi román csak 15 hirlapját küldi hazánkba.

Végülzetlőbb adatok azonban, hogy a 160 millió hirlappéldányból 96 1/2 millió a magyarnyelvű ezikkekre esik a csak 63 1/2 milliót tesz ki a másajku összes lappéldányok száma a így a magyar sajtó elterjedtsége tehát 33 millió példányi túlsúlylyal veri le az egész világsajtót Magyarország területén.

Az ujságolvasás hasznát már régen belátták intézőköreink a ezért hatottak oda, hogy minden óra járásan napilapot és történt intézkedés, hogy szakfolyóiratunkat megkapja minden óra.

A csendőrnök szolgálati elfoglaltságán kívül mindig van és marad elegendő ideje ahhoz, hogy általános és szakismereteit fejlessze, másrészt, hogy szabad idejét komoly és nemes szórakozással töltsse el. Nem kerülte ki az sem az előljárók figyelmét a ellenőrizték azt is, hogy az órákra mely napilapok rendeltettek meg, mert hiszen sok rossz irányban baladó napilap forog közkezen, melyek irányzata olyan romboló hatású, mint egy ragályos betegség terjedése. Nagy kelendőségnek örvendnek, mert olcsók és könnyen megszerezhetők, de szenzációkban utaznak, vakmerőséggel és éles hangon támadnak meg mindenkit, lázítanak az emberi társadalom, a vallás, az erkölcs, a fennálló jogrend stb. ellen.

Ezek azok az úgynevezett «betránylapok», melyek ellen a tisztességes sajtó éláz harcrot folytat, de sokszor és mindinkább eredménytelenül, mert az ilyenfajta szennylapok kéllő megtorlásban ritkán részesülnek a legtöbbzőr megtorlatlanul lázítatják az olvasó és

rendszerint kéllő iskolázottságot és műveltséget nélkülvő szegény egyszerű népet, kinek kezében még nagyobb veszedelem az ilyen ujság, mert tudvalevőleg a műveletlen ember a nyomtatott írásnak még akkor is feltétlenül hisz, ha az bármily szemenszedett hazugságot vagy valótlanágot tartalmaz.

Az ilyen lapok nagyon alkalmasok az elégedetlenség felkeltésére, a társadalmi rend felbontására vagy legalább is magzavarására, továbbá a vallási, nemzetiésg, faji stb. külömbaségek miatti izzó gyűlölködés szítására és egyáltalán nem alkalmasak arra, hogy az értelem fejlesztése és a lélek művelése által az emberiség boldogulását és előrebaldását szolgálják.

Az ilyen lapok őrsainkről bizonyára teljesen ki vannak kűszöbölve a hiszem, hogy nem csaldodom ama föltevésemben, hogy legénységünk minden tagja tartózkodik az ilyen lapok olvasásától, mert olyan eszméket hirdetnek, terjesztenek és olyan érzelmeket ébresztenek, a melyek felfogásunkkal, gondolkodásunkkal és hivatásunkkal homlokegyenest ellenkeznek a így nem javító, hanem épen ellenkezőleg romboló a hatásuk.

Sajnos körülmény, hogy hazánkban az úgynevezett «ponyvairodalom» nagyon elterjedt. Erről — mert nem vág szorosán tárgyam keretébe — csak megemlékezem, mint olyan tényezőről, melyet méltán érhet a legszigorubb vád, mert szerfelett alkalmasok a beteges phantasia növelésére a az erkölcsi érzékek megölésére.

Még sajnosabb körülmény az, hogy legénységünk ebben a tekintetben egyáltalában nem válogatós. Magam is láttam több helyen a legénység kezén megfordulni sok olyan füzetet és könyveket, melyek olvasását károsnak találtam és siettem erre mindig felhívni az illető csendőrök figyelmét.

A szennylapok, a ponyvairodalmi termékek, melyek gyakran tarkítva vannak képekkel is (gyilkosságok, perverz, beteg emberek kiszínezett eszelkedetei) rendszerint mély hatást gyakorolnak az iskolázatlan emberek lékére, valóságos veszedelmet jelentenek és a társadalom testén rágódó fekélyt képeznek. Velük egyáltalában nem lehet a művelődést szolgálni, az értelmet nemesíteni, legfeljebb az erkölcstelenséget, a vallástalanságot, a szocializmust, az anarchizmust stb. terjeszteni.

Tehát olvasásuk veazedelmes és nem az a szórakozás, a melyet — mint mondani szokás — «jó lélekkol» ajánlanom nem lehet, ellenkezőleg szorgalmazni kellene mindenki rászéről teljes kipusztításukat.

Mit olvasson tehát a csendőr?

Érre a kérdésre az alábbiakban adom meg a feleletet. A mi az időszaki sajtót illeti, olvassa azokat a folyóiratokat és napilapokat, melyek léleknemesítő, erkölcsös irányu, műveltséget előmozdító, az elméleti és gyakorlati tudást és ismereteket növelő hatású és irányu kétséget kizár.

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy kézzepnz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészánál Szegeden.
Javitások 6 évi jótállás mellett.
Arjegyék ingyen!

A napilapokból azonban csak azokat a részeket olvasgassuk, melyek egyéni felfogásához és eszmeköréhez, ítélőképességéhez és főleg iskolai előképzettségéhez leginkább illenek, szóval a melyeket megért és a mely cikkek éppen az okból alkalmasak arra, hogy általános műveltségét előmozdítsák. A politikai rész olvasását meelőzhetőnek tartom, ez katonabernek nem való, sőt olvasása — több szempontból — káros.* Éppen úgy károsnak, sőt egyenesen nevetségesnek tartom, ha külpolitikai vagy általában olyan dolgok olvasásával felelőri el a csendőr szabad idejét, a melyek foglalkozási körén és főként társadalmi állásán kívül esnek. Komikus lehet, ha például csendőr szájából az amerikai-japán conflictusról, a görög bonyodalomról, a dynasztiák válságáról, a hágai békekonzferenciáról vagy az algezirasi egyezményről hall az ember valamit. Természetes dolog azonban az, hogy komikummal ez akkor válik, ha ezek a dolgok a csendőr értelmi műveltségét felülbaladják.

A szakfolyóiratok olvasását ajánlanom lehet; különösen hasznosnak tartom a mi szaklapunk olvasgatását, mert hiszen ennek már a rendeltetése is az, hogy legénységünk általános műveltségét fejlesztse és a főhely már arra van helyezve, hogy legénységünk részere tanulságos és komoly szórakozást nyújtva a szakműveltséget szolgálja, az értelmi műveltség színvonalát pedig emelje.

A könyvirodalom termékeinek olvasásánál ugyanazokat a tanácsokat adhatom, mint a melyeket az időszaki sajtó, a napilapok olvasásánál adtam, vagyis csak olyan könyveket olvasson a csendőr, a melyek az ő értelmi-, lelki- és kedélyvilágára jótékony hatással vannak. Azért ezeknek a könyveknek megválasztásán különös gondot érdemel és igényel. Ez irányban tanácsokkal, felvilágosításokkal és utbaigazításokkal minden előljáró a legnagyobb örömmel szolgál, mert hiszen jóleső érzés látni a művelődés felé való törekvést, az önképzés fejlesztése iránti szeretetet és tapasztalni azt, hogy az alárendeltök szívesebben foglalkoznak komoly munkával, szabadidejüket inkább fordítják komoly szórakozásra, mint léha és üres időtöltésre.

ratkói örskörletben levő Szirk község és Nagyrőcze között, az erdőn átvézető gyaloguton, egy meggyilkolt női hullát találtak.

A vett távirati jelentés után (miután a távirat este érkezett) másnap, azaz 9-én hajnalban a helyszínére kiszálltam, hol a ratkói örs egy járőrét találtam. Megérkezésem után a helyszíni szemle megtartása közben értesültem, hogy a meggyilkolt nő a ratkói örskörletbe tartozott. Kisborosznok községi illetőségű és lakos nő volt, ki a ratkói vidéken levő községek egyea lakosai által, a nagyrőzei takarékpénztárból, kölcsönkép felvett összegeknek kamatait szokta, már több év óta, a jelzett takarékbba behordani a felektől, sőt még kisebb új kölcsönök felvételével is megbízták; értesültem arról is, hogy a hol a gyilkosság végbeszítetett, 8-án d. o. 8 órától 1/2 óráig Szirk községből mintegy 30—40 férfi és nő ment el, szónaszóritási munkába, háromnegyeden egy csoportban, 5—10 percnyi időközönként, a kik közül délelőtt 1/2 órakor, szintén Szirk községből, munkába ment három nő és egy férfi talált a gyaloguton a nagy vértócsára, a kik alaposabb megfigyelés után látván, hogy a vértócsától a földön tovább is vérnyom vezet, ezen a nyomon, mely a sűrű erdő felé buzdott, mintegy 6—7 lépést menve, felfedezték a női hullát. A hulla egyik lábáról a csizma le volt húzva és a szétterjesztett lábak közé egy fa volt akadva. Erről később megállapítottuk, hogy a tettes a hullát lábánál fogva vonszolta el a tett színhelyéről és vonszolás közben, a fa a lába közé akadt, a csizma pedig vonszolás közben a lábáról lebuzódott, a tettesnek már ideje nem volt a hullát a fától kiszabadítani, mert a fentjelzett három nő és egy férfi a menés közben hangosan beszélgetett, mit a tettes meghallott, s a hullát a már leirt módon, illetve holyszóthoz hagyta.

Járőrrel együttesen a helyszíni szemlét megéjttem, mely alkalommal, a hullától 50 méterre, az erdőben, egy házi vászonból készült lepedő és egy kézi kosár láttunk, melynek tartalma úgy mint egy fejre való kendő, egy kis darab kenyér és a takarékpénztári fizetési meghagyásról szóló izek, ezétszóra voltak. Ezekről megállapítottuk, hogy a meggyilkolt nőtől raboltattak el, a fizetési meghagyásokból pedig kitűnt, hogy a meggyilkolt nőtől a takarékbba beszállítani szándékolt 32 koronát is elrabolták.

Most az volt a főfeladat, hogy a tettes honnét mehetett. Nagyrőcze felől a Szirk községnek, vagy Szirk községtől Nagyrőczének -is hogy találkozott-e a meggyilkolt nővel, vagy pedig vele vagy utána ment-e?

A helyszínén találtunk még egy frissen levágott másfél méter hosszú és három centiméter vastagságu gyertynafatot, melyről valószínűnek látszott, hogy a tettes hagyta a helyszínén, és az is, hogy a tettes azt az ottani erdőben vágta, még pedig egy gyenge pengéjű késsel. A botnak honnan történt levágása után az említett erdőben, illetve erdőn keresztül vezetők, 2 és 1/2 kilométer hosszú gyalogut mindkét oldalán 8—10 méter szélességben a legnagyobb figyelemmel kutattunk, míg végre sikerült a bot levágási helyét, illetve a bot törzsét és hegyét megtalálni. Ebből megállapítottuk, hogy a tettes Szirk község felől ment, a honnan a meggyilkolt nő. Ezek szerint a nyomozás iránya megvolt. Tovább pühatoltunk tehát, hogy Szirk községben kik és mikor látták a meggyilkolt asszonyt. Ez járt is annyi eredménnyel, hogy három egyén meg tudta mondani, hogy a meggyilkolt

Egy rablógyilkosság kiderítése.

Irta: Hódosny Miklós járőrmentor.

A nagyrőzei örs 1905 július hó 8-án a jelszói járőrpáncelnokának azon távirati jelentést tette, hogy a

* Nem fedi teljesen nézetünket, mert szerintünk kívánatos, hogy a csendőr a politikai eseményekről tájékozva legyen, természetesen kizárva minden politizálást. (Szerk.)

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem
használgjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és felfájást olmulasztja. — Ár: K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kézdivásutyan. Orvosok által ajánlva. Három dobosnál ingy. postal szállítva.

nő a gyilkosság napján délelőtt 1/27 órakor érkezett Szirk községbe és két háznál való ismerőseihez be is szölt és az egyik helyen pálinkával is megkínálták, melyből ivott is. Onnan 1/8 órakor elindult Nagyrőcze felé. A községben azután is pühatoltunk, hogy valaki látott-e valami idegen egyent Szirken át Nagyrőcze felé menni, de mert ez semmi eredményre nem vezetett, a község végén lakó cigányokhoz mentünk, kiknek kunyhója előtt mintegy 50 méter távolságra vezet el a gyalogut. A kunyhóban csupán egy felnőtt férfi, két nő és három kis gyermek lakott, de csak a három gyermeket találtuk ott, kiket megkérdezni sem lehetett még arra nézve sem, hogy hol vannak a szüleik, mivel féltek és szétfutottak. Ezek után ismét a községbe mentünk a cigányok holléte után pühatolni, s miközben két cigányasszonyt egy háztól kijöve, megpillantottam; magamhoz intettem őket és kérdeztem tőlük, hogy láttak-e valaki idegent elmenni a kunyhójuk előtt azon nap reggelén, midőn a postásasszonyt meggyilkolták, mert a meggyilkolt nőt mindenki úgy ismerte, mint postásasszonyt. Azt felelték, hogy nem láttak senkit, mert abban az időben, mikor az asszony, kit meggyilkoltak, arra mehetett, ők már a községben voltak koldulni. A férfi holléte után is megkérdeztem a cigányasszonyokat, mire azt mondták, hogy az meg már akkor ment szénert az erdőbe. Hogy hány óra volt, mikor a férfi cigány, kinek neve Csik Balint, elment hazról, megmondani nem tudták.

Csik Balintot a községben szintén feltaláltuk, kérdéseimre ugyanazt felelte, mit az asszonyok, hogy szénert volt az erdőben, de azt már fel is használta.

Ez azonban valótlannak bizonyult, mert hazafelé menet közben a község mellett levő Sodronypálya állomás mellett az ott dolgozó munkások közül többen látták délelőtt tíz óra tájban, de szemet nem láttak nála.

Ekkor a velem volt járőr Csik Balinttal elküldtem az erdőbe, hogy mutassa meg azon helyet, a honnét a szemet vitte! A járőr visszaérkezve jelentette, hogy Csik nem tudta megmutatni azon helyet, a honnét a szemet lopta.

Mint hogy a nyomozás már négy nap folytattatott és Csik az alibijét a szén dolgában nem tudta igazolni, alapos gyanu miatt elfogtuk, de miután a nyomozást még más irányban is folytatni kellett, nevezett a nagyrőczei királyi járásbírósnak átadtuk. Az átadás után Nagyrőczéről a nyomozás továbbfolytatása végett ismét visszatértem a járőrrel Szirk község és szomszédos községekbe, és miután azon gyaloguton mentünk, hol a gyilkosság elkövettetett, a gyilkosság színhelyére érve, indítványoztam, hogy kutassunk még azon a helyen, a hol a hulla a fá közt felakadt. Erre mind a hárman egy-egy száraz gulyát vettünk a kezünkbe és a faleveleket a földön össze-visszaforgattuk, miközben Lödy őrmester a hulla volt fekvési helyétől négy lépésre egy hét centiméteres gyöngyháznyelű zsebkést talált, mely becsukott állapotban volt. A kést kinyitva észrevettem, hogy a penge száraz vérrel beszennyezett, a vajatban pedig két szál 10—12 centiméter hosszú női haj volt s a haj színe megegyezett a meggyilkolt nő haja színével. Ebből a körülményből határozottan megállapítani véltük, hogy a meggyilkolt nő nyaka azzal a késsel lett elvágva, s ezt annál bizonyosabbra vehettük, mert a boncoló bizottság is kis pengéjű késsel történt vágásokat állapított meg a hulla nyakán.

Mint hogy a kés lecsukott állapotban találtatott, azon gondolatra jöttem, hogy azt a gyilkos a cselekmény elkövetése után valószínűleg zsebébe tette és a hullától elrabolt batyu és kosárnak magához vételekor, a mint lehajolt, a zsebéből kiesett. A kés tulajdonosa után Szirk község és a közeli banyatelepeken megejtett eredménytelen pühatolás után visszatértünk a nagyrőczei királyi járásbíróshoz, hogy az alapos gyanu folytán oda átadott Csik Balint zsebéét megvizsgáljam. A vizsgálóbíró engedélye folytán a börtönőrrel a szellába mentem, és Csikkal a mellényt levettette, annak zsebeit kívül-belől alaposan megvizsgáltam, miközben a jobb oldali zseb belső oldalán egy alig felismerhető kis véres foltot fedeztem fel, mire nézve Csik azt adta elő, hogy a Jolsván tartott országos vásár alkalmával, több cigánnyal verekedvén, a fejét betörték és annak vére-től minden ruhája véres lett, valószínűleg a zsebe is akkor lett véres. Nevezett ezen állítása valónak is bizonyult, mert a fején még ekkor is nyílt seb tángott.

Erre a bünjelként feltalált kis kést mutattam fel neki, s megkerdeztem, hogy hol hagyta azt el? mire a kés láttára arcszíne egész fehérré változott, és vagy öt perczig felelni nem tudott, mit jó jelnek véve, egész határozottan azt a kérdést intéztem hozzá, hogy hol van az a pénz, melyet a meggyilkolt nőtől elvett! Erre teljesen megtörve azt felelte, hogy a nejének adta át, s hogy az összeg csak 18 korona volt és beismerte, hogy ő volt a tettes egyedül. Elmondta továbbá, hogy midőn látta a postásnőt a kunyhójuk előtt elmenni, eszébe jutott, hogy az pénzt szokott hordani Nagyrőczére, tehát utána indult és míg a nő Szirk községben időzött, az erdő szélén, a gyaloguton bevárta s a mint a nő odaérkezett hozzá csatlakozott és így együtt mentek a gyaloguton mindaddig, míg az előttük haladó 4—5 asszony mintegy 100 lépésre egy a kanyarultnál elfordult s ekkor a már előre levágott bottal a nőt hátulról háromszor fejbe ütötte, s midőn az ütésre arcczal a földre esett, zsebkését elővette s a nyakán két vágást tett. Ekkor észrevette, hogy a gyaloguton többen hangosan beszélve közelednek, mire a hullát lábánál megfogta és a már leirt módon és helyig huzta, de miután az ott a fába megakadt, s a csizma is lejtött a lábáról, nehogy meglephessek, a nő nyakából a batyut kihuzta és kosarát is magához véve, elmenekült oda, a hol a holmi feltaláltatott, s ott a pénzt, melyet akkor meg nem olvasott s így nem tudja mily összeg volt, magához vette. Lehetségesnek tartotta azt is, hogy az összeg 32 K volt, de a hiányzó összeget, ép úgy, mint zsebkését, az erdőben való bujkálása közben elvesztette.

Nevezett ezen cselekményeért életfogytig tartó fegyházbüntetést kapott. A járőr három tagja pedig 20—20 K fogdíjat.

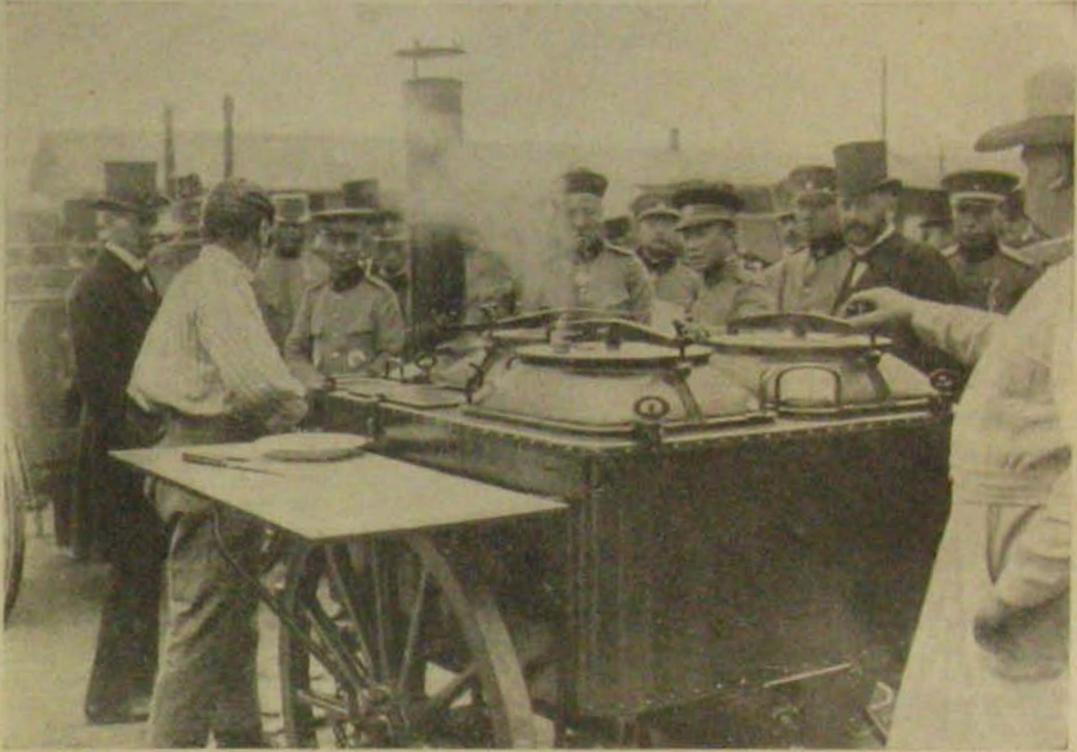
Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

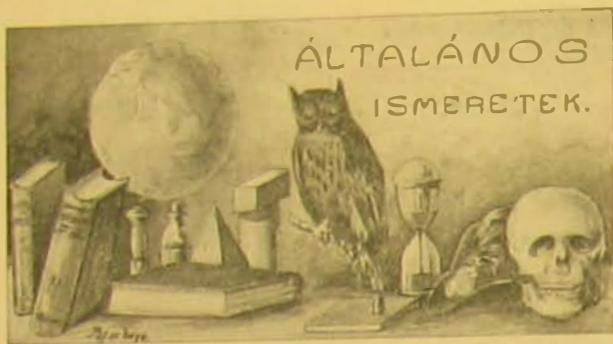

A kínai bizottság a csepeli hadfelszerelési gyárban megtekinteli a tábori főző berendezést.

Caaitao herceg és kísérete Budafokon, a Törley-telepen.

Kínai katonai bizottság látogatása Budapesten.

Agyuk hajdanta.

A nehéz nem kézi, löporral töltött fegyver egyik alakja a mozsár (mortier), mely a XVI. században kovácsolt vasból készült, de még az irányzásra és visszapaftanásának megakadályozására szolgáló csapokkal nem volt el látva.

Az első mozsarat kovácsolt vasdongákból készítették, melyek a bronzokkal voltak egymáshoz erősítve. Összeesen három ilyen mozsár maradt fenn korunkig. Az egyik, melyet a XVI. század közepén Steierben készítettek, Bécsben az arsenálban látható. Kamrájába 134 font por fért el és körülbelül 1100 font súlyú kőgolyókat vetett. A másik Genfben van, ennek esőve 5,2 méter hosszú, súlya 3,28 mázsa, a belőle vetett golyók súlya 680 font. Az 1380-ik év körül készült. A harmadik az edinburgi kastély egy bástyáján áll, hossza 3,97 méter és 300 fontos golyókat vetett.

A másik alakja ennek a típusnak az ágyú, melynél megkülönböztetjük az előre eső torkolatot (volée); a kamarás-ágyúnál a csőbőlnök nevezett első részét; az után a torkolatszél vagy karimát; a gyűrűt, vagyis a torkolat külső párkányát; az ágyazatot; a középső pánatot, továbbá a cső közepének két oldalán levő csapokat, melyek a csőnek az ágyútalpra való visszapaftanását akadályozzák meg és az irányzást könnyítik; a cső tetején alkalmazott, régen gyakran delfin-alakú fülket; a furatot, ennek kalibernek nevezett átmérőjét, a fenék-részt és a gyakran gombalakúan végződő bátsó részt. Az ágyúhoz tartozik a törő, a töltő és az ágyúkanál.

Az ágyúkat nagyobb részt vasból készítették, de alkalmasint alkalmazták a bronzot is, mert régebbi számadásokban réz és cizre vonatkozó kiadásokat is találni, sőt faágyúk is voltak. A bronz ötvözésére vonatkozólag a speyeri krónikában találunk adatot 1406-ból, a mikor e város egy ágyút öntetett, melyhez 52 mázsa és 65 font rezet, három mázsa és 51 font ciznt használtak föl.

Eleinte mag (kern) körül öntötték az ágyút és csak később furták a csövet. A bronzágyúk korával körülbelül összeesik az előöltők elterjedése is.

Eleinte főképp csak arra voltak tekintettel, hogy az ágyú fala erős legyen, később a szállításra való tekintetből a fal erősségét csökkentették s a csövet igen hosszúra készítették, mert azt tapasztalták, hogy mennél hosszabb a cső, annál tovább hord; az akkori puskaapor ugyanis lassabban égett el s ennek következtében több időbe került, míg hatásának maximumát elérte. Volt ből készült ágyú is már a XVI. században. A velenzei arsenálban őrzött kis hőrmozsarat Chioggiánál használták 1380-ban.

Sok időbe került, míg az arányok tekintetében megállapodásra jutottak. Cardan szerint az ágyú és golyó

súlya közötti arány 100:1. Ekkor következett be az az idő, mikor rendkívül nagy ágyúkban találták büszkeségüket a fejedelmek és ágyúöntők, míg ezáltalanságukat látva, a másik végletre jutottak. Egy ilyen szörnyeteg volt az, melyet Konstantinápoly 1453-iki ostromu alkalmával egy Orbán nevű magyar öntő készített Drinápolyban. Súlya 300 mázsa volt és 12 mázsa lövedéket vetett. Szállítására hétszáz ember és száz ökör volt szükséges; két hónap alatt ért Konstantinápoly alá.

A tábori és ostrom-ágyú között eleinte nem volt lényeges különbség; minden ágyúfőlet, a mit csak szállítani lehetett, magukkal vitték. Az ágyú eleinte elől és hátul is nyitott csövű volt, hátulról töltöttek és bombardá-nak nevezték, ebből fejlődött a veiglaire-nek nevezett ágyú, melyet mozgó tölténykamarákkal (hoites mobilis) töltöttek.

Tarack-nak (obusier) nevezték a rövidcsövű ágyút, mely a lövedéket vetette. Eleinte csak vas és kőgolyókat vetettek belőle, a XVI. században már gránátot is. Később leginkább fődött ez ellen használták, például sánczok belseje ellen. Csapatok ellen guruló vetést alkalmaztak.

Amuselle az az egyfontos, gyakran hátultöltő tábori ágyú volt, melyet Szász Mórész alkalmazott először a gyalogságnál. Vas- és ólomgolyókat lőttek belőle. Kezelésére száz ember elég volt, gyakran ezek húzták, gyakran pedig egy lovat fogtak elebe; a múlt század vége felé kiment a használatból.

A könyökös ágyú (coudes, code) egy kamarául szolgáló vízszintes helyzetű és egy előrészt alkotó, előbbennivel kilencven fok alatt összekötött csőből állott. Az ilyen ágyú célja volt a lövedéket megközelítően merőleges elevációval vetni. Ilyen ágyút Konstantinápoly 1422-iki ostrománál használtak s a bizáncziak amkalainak nevezték.

Az escarpine, melyet a hollandusok donderbus-nak neveznek, tengerész-ágyú volt s a vitorlák szétlövésére szolgált.

A faucon (falcone) tábori ágyú, melynek hossza rendszeren két méternél több, súlya háromszáz-hatszáz kilogram, vaslövedékének súlya 2-4 kilogram. A fauconneau (falconet) előbbenihez hasonló, csak hogy könnyebb volt. Később a XVIII. században az 1-2 fontos gyalogezredbeli ágyúkat nevezték így. A coulourine hossza 31-40 kaliber. Azokat, melyek csővének átmérője a torkolatnál 14 centiméter volt, egész, azokat, melyeké 12 centiméter, fél, s végre azokat, melyeké nyolc centiméter, negyed couleuvrine eknek (scar) nevezték.

KÉPEINKHEZ.

A kínai katonai bizottság látogatása Budapesten.

A jelen számunkban közölt képeken bemutatott érdekes vendégei voltak a múlt hó végén székesfehérvárosunknak. Csaito kínai császári herceg vezetésével ugyanis egy nagyobb katonai bizottság hadászati tanulmányuton van Európában s Bécsből, a hol Csaito herceg a kínai regenszereget üdvözlétét és szerencsekívánatait tolmácsolta Uralkodónknak 80-ik születésnapja alkalmából. Budapestre is átrándultak. A bizottságban voltak a hercegen kívül Yin-Csang kínai hadügyminiszter, Li Csang Mai hadosztályparancsnok, két dandár-

BUTOR

képzésért v. részletezésre logjutanysabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-69.

BUTOR

A kínai katonai bizottság látogatása a Törley-pezséggyárban Budafokon.

parancsnok, több ezredes, alezredes, egy őrnagy orvos és két kapitány. Junius hó 28-án délután 5 órakor a keleti pályaudvaron érkezett meg a bizottság, a hol József főherceg Ő Fensége, a miniszterelnök, a honvédelmi miniszter, a fővárosi és katonai hatóságok fejei fogadták az érkezőket, a kik azonnal a Hungária szállóbeli lakásukra hajtottak. Aznap este a bizottság a Park-Clubban a magyar kir. kormány vendége volt a tiszlethez nagy és előkelő társaság gyűlt egybe. A kínaiaknak rendkívül tetszett a cigányzene és nagy élvezettel és elragadtatással hallgatták az édes-bús magyar nótákat és a berczeg többször kifejezte elragadtatását a magyar nóták szépségén. Másnap délelőtt a rákosi gyakorlóterre rándult ki a társaság és ott lovakra szállva a cs. és kir. 10. huszárezred és gépfegyverosztálya egy támadó műveletét, majd a 12. tüzérezreddel együttesen, ügetésbe, viágában és rohamban végrebajtott mozdulatait szemlélték meg. S úgy látszik, hogy a bravurosán végrebajtott lovassági gyakorlat rendkívül tetszett a kínaiaknak, mert a berczeg ismételt elismerését és elragadtatását fejezte ki a látottak felett. Megtekintette a bizottság ezután Weiss Manfréd csepeli töltegyárát és annak minden berendezését, azután a Törley pezsgőgyárba mentek át. Itt annyira megtetszett a tüzes ital Csaitaó herczegnek, hogy azonnal ezer üveg pezsgőt rendelt küldeni kínai udvartartása részére. A kínaiak elragadtatva szemlélték az ide-oda való utazgatás közben székesfővárosunk gyönyörű fekvését, a szívélyes, magyaros vendégszeretet pedig, a melylyel mindeütt találkoztak, annyira lebilincselte őket, hogy ha nem lett volna oly szigoruan megszabva az utiprogramjuk, még tovább is örömet maradtak volna itt; így azonban junius 29 én este, kellemes emlékekkel az itt töltött időre és élményekre, a déli vasutal elutaztak Milánóba.

HIREK.

Vasuti menetdijkedvezmény kiterjesztése. A féláru menetdijkedvezmény tárgyában kiadott és lapunk folyó évi 27-ik számának hivatalos részében is közölt körrendelettel kapcsolatos azon körrendelettel, melylyel a fenti kedvezmény, méltánylást érdemlő esetekben, az igényjogosultak cselédjeire is kiterjesztetik, lapunk mai számának hivatalos részében, teljertartalmulag közöljük.

A belügyminiszter köszönetnyilvánítása. A m. kir. belügyminiszter ur folyó évi junius 8-án kelt 542/Res. számú rendeletével, a lezajlott országgyűlési képviselőválasztások alkalmával teljesített kiváló, buzgó, fáradtságot nem ismerő, lelkiismeretes és tapintatos szolgálataukért, az összes csendőrtiszt- és zászlós uraknak, valamint altiszteknek és csendőröknek a legteljesebb elismerését és hálás köszönetét nyilvánította.

Egy honvédkerület elismerő átirata. A m. kir. kolozsvári VI. honvédkerületi parancsnokság a folyó évi junius 21-én 1775/eln. szám alatt az alábbi átiratot intézte a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz: „Folyó hó 13-tól 18-ig a csendőrkerület területén Tisznádfürdő, Gyimes, Csikszentdomokos, Gyergyóditró, Tölgyes és Borazékfürdő községekben megtartott harcászati gyakorló utazás alatt a csendőrlégénység, ez alkalommal is mindenütt a legnagyobb figyelmet és szolgálatkésztséget tanúsította, miről a kerületi parancsnokságot, esetleges további eljárás végett, örömmel értesitem. Klobočar s. k. altábornagy. Ezen elismerő átiratot a csendőrkerületi parancsnokság parancsilag közhírré tette.

Értesítés. A budapest-kelenföldi vasuti állomáson f. évi május hóban, a vonatban egy bőrönd találtatott. Miután a bőröndöt a vasuti üzleti szabályzatban előirt időn belül senki sem kereste, az az állomásfőnökség által felbontván, abban 40 drb csendőrségi békétöltény és többféle csendőrségi felszerelési cikk találtatott, tulajdonosának neve azonban megállapítható nem volt. A bőrönd igazolt tulajdonosa által a jelzett helyen átvehető.

Országos tűzoltótanfolyam. A hazánkban újszólván évről évre nagy károkat okozó tüzesetek lehető meggátlása céljából, a tűz mikénti oltása a csendőrségnél szintén oktatás tárgyát képezvén, a honvédelmi miniszter ur, a belügyminiszter urral egyetértőleg, a Budapesten július 3-tól 22-ig tartó XIX. országos tűzoltótanfolyamba Szütsy Imre főhadnagy, Vincze Albert, Dalmy József és Konkoly Iván hadnagy oktató-tiszteket, továbbá Fényes Bertalan járásörmester, Sütő József, Erdei István, Czmerő Frigyes, Huber János és Kovács Sándor cz. örmester, Benedek Ferencz és Csordás András cz. örsvezető segédoktatókat vezényelte, kik a szakszerű tűzoltás elsajátítása után azt a tanostályokban lesznek hivatva tanítani.

Halálos baleset. Pfaff Mihály a torontólmezei bánlakai örsre vezényelt gerebenczi örsbeli csendőr, a bánlakai örsön, július 9 én délelőtt 11 órakor Szeri József szintén odavezényelt palánki örsbeli csendőr által, fegyvertisztogatás közben agyonlövetett. Az eset kivizsgálására Mihalovits Dezső százados-hadbíró a helyszíneré kiszállott.

Halálozás. Kelemen József járásörmester, algyógyi járásparancsnok, július 5 én hajnali 1/3 órakor, Algyógyon szívszélbűdés következtében megbalt. Temetése bajtársai részvételével július 7-én ugyanott ment végbe.

Eltűnt örmester. Német Fábian cz. örmester, kolozsvári szárnysegédmunkás, július 4 én, ismeretlen módon eltűnt. Nyomozása folyamatba tétetett.

Kérelem. Tolnai Dávid Bács-Bodrog megye Kutaspuszta községében állomászó örsvezető kéri Csik János III. számú csendőrkerületbeli örsvezetőt, a kivel Budapesten 1907/08. években az altiszti tanfolyamot hallgatta, továbbá Szilágyi Károly örsvezetőt, akivel 1902/03. években a háromszékmegyei Sepsiszentgyörgyön együtt szolgált, hogy czimüket tudassák vele.

KÜLÖNFÉLÉK

Óriás térképek. Két óriás térkép látbató ezidő szürint Londonban. Az egyiket a kanadai angol vasuttársaság készítette és az északamerikai angol gyarmatokat ábrázolja. A térkép szélessége hat láb, hosszúsága tizenkét láb. Egyetlen darab ötnegyed hüvelyk vastagságú üveglemezről készült, a melynek sulya több mint ezer kilogramm. A térkép reklámézelra fog szolgálni, de a szakértők azt mondják, hogy térképészeti és tudományos szempontból is kiválóan értékes, komoly munka. A másik térkép London legújabb térképfelvétele és sokkal nagyobb amannál. Hossza harmincz láb, szélessége húsz láb. Tizenöt évig készült és Londonnak a legkisebb részletekig menő pontos fölvétele. Egy talpalatnyi hely nincs az óriás kiterjedésű angol fővárosban, a mely ezen a térképen ne volna pontosan jelezve. A térkép, a melyet adókvetési célból hivatalosan készítettek, háromszázszezer koronába került.

Szerkesztői üzenetek.

Uj naptár. X. Piusz pápa a Gergely-naptár oly reformját tervezi, a mely az időszámítás áttekinthetőségét nagy mértékben megkönnyíti. Az új naptárt állítólag már január elsején szeretnék életbe léptetni.

A terv szerint a 365 napos évet 4 évszakra osztják föl, minden évnegyedben lesz 91 nap, az az 13 hét, összesen 364 nap. Minden évnegyed 3 hónapja közül az első kettő 30, a harmadik 31 napos lesz. Az év utolsó, vagyis 365-ik napja pedig dátum nélküli újév napja lesz. Minden negyedik évben a szökő év 366-ik napja nem februárban, hanem június 30. és július 1-je között, szintén dátum nélküli nap. E reform révén február teljes hónap lesz, az egyes évszakok között pedig egyenlő lesz a napok száma. Hogy az átalakítás teljes legyen, szükséges, hogy minden évszakban a megfelelő hónapok egyes napjai a hét ugyanazon napjára essenek, ez megvalósítható már a következő 1911. évben, a melyben január 1-je vasárnapra esik. Az újév napja e szerint mindig vasárnapra esnek, a melyet nem vasárnapnak, hanem egyszerűen „újév napjának” nevezzenek, január elseje pedig hétfőre, minden évszak utolsó napja s így Szilveszter napja szintén vasárnapra esnek. Január, április, július és október elseje mindig hétfőn, február, május, augusztus és november elseje pedig kedden lenne. Húsvét napjának elhelyezése okoz egy kis nehézséget. Húsvét ünnepe márczius 22. és április 25. között változik, a közép április 8. E nap az új naptár szerint hétfőre esnek, a mi lehetetlen. Vegyük a legközelebbi napot, április 7-ikét. E szerint húsvét ünnepe valóban azon napok egyikére esnek, a melyeken Krisztus Urunk kinszenvedése és föltámadása történt. Egyesek számításán szerint a Krisztus halála 7-ére esett, így húsvét a lehető legmegfelelőbb napra esnek. E nap az új naptárban április 7., vasárnap. Hasznos lesz ez az áttekinthető egyszerű naptár a kereskedelmi, a nyilvános s a családi életre. Az ekként reformált naptár lehetővé teszi, hogy a római és görög katolikus szertartásnak ünnepei összesen s a gyakorlati élet egyéb nehézségeit is egyszermindenkorra megszünteti. Ki ki könnyen megjegyezheti, hogy a hónapok egyes napjai a hét melyik napjára esnek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, közliratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegyet ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdőzösködéseknek eleje véteassék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

100. Válaszul itt kövöljük a vonatkozó honvédelmi miniszteri rendeletet: A m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrtól nyert értesülés szerint a posta és távirat segédtisztok költségtérítésileg rendszeresített létszámában áreselés nincs; a nyugdíjazás, elhalálozás stb. következtében a létszámában beálló hiány pótlására pedig a már próbagyakorlatra bocsátott és részben már vizsgázott altisztek egyelőre elegendők lévén, a próbagyakorlatra bocsátásnak átmenetileg való hosszútávú változtatásának szükségessége. Az az időpont, a mikor a posta- és távirat segédtisztok próbagyakorlat teljesíthetése végett ismét folyamodhatnak, közöltetni fog.

Sárbogárd. Levele teljesen érthetetlen, de kalomban is szolgálati ügy.

N. J. 1. Amennyiben szabályrendelötileg tiltva nincs: igen. 2. Szolgálati ügy.

H. J. órav. Nagybjom. Kérelmének — sajnálatunkra — helyet nem adhatunk.

V. L. órav. Kiskunlacozháza. 1. Sorsjegyeire később. 2. A legközelebbi időn belül eldől a csendőrségi nyugdíjpótlék ügye. Ajánljuk, várja meg a fejleményeket. Külömben az Országos Munkásbiztosító Budapest.

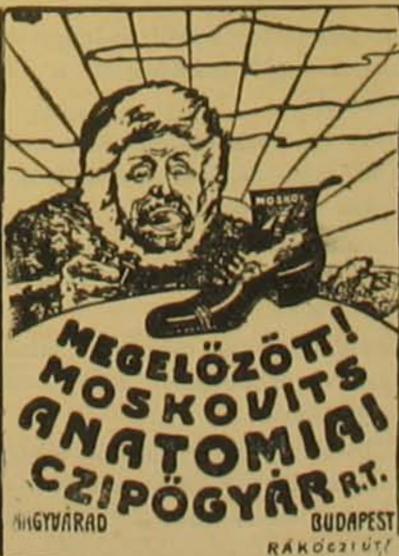
L. O. Formljó a Schottola érdeghoz Budapest. Andrásy-út sarak. Irja meg részletesen, mit óhajt, a felvilágosítást megkapja.

2222. Szolgálati ügy.

Lauka. 1. Megszakított szolgálati idő csak királyi kegyelem útján számítható be. 2. Arra számít az összes csapatbeli és csendőrségi szolgálati ideje, mert az igazolvány kiállítására a szolgálat megszakítása befolyással nincs. 3. Előljáró kerületi parancsnokságtól függ.

Érdeklődő. 1. Jelenleg folynak a záróvizsgálatok. 2. Biztosan még nem tudni; azt hisszük ősszel.

Sz. J. II. ez. órav. Bruokenan. Szolg. ügy.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyar részv.-társ.

M. kir. csendőrség, bosznial csendőrség, cs. és kir. közshadsereg szerződ. szállítól

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrbeli készített különlegességeinek szerződéses árban szállítását

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldönk

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENOCS

Készre menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatású van. Valódi csak nálunk kapható. Kis tégloly 1 K., nagy tégloly 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség bekiállás után vagy utánvétel küldve

Szente Lajos gyógyszer.

Budapest, Damjanich-utca 2.

Csusz, köszvény, reuma ideges fejfájás, hűlés, tüdőgyulladás ellen kettős hatásúak bizonyítottan zonyult szor

Készre menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatású van. Valódi csak nálunk kapható. Kis tégloly 1 K., nagy tégloly 2 K.

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

6127/eln. sz. A kereskedelemügyi m. kir. minister ur a magyar királyi államvesztek igazgatóságához intézett 1910. évi ad 39756/III—3. sz. rendeletével intézkedik, hogy a katona (honvédségi, csendőr) személyekkel, vagy azok családtagjaival együtt utazó polgári cselédek számára a féláru jegykedvezmény csak oly esetekben bocsátandó rendelkezésre, a midőn méltányos, figyelembevételt igénylő körülmények, mint például betegség, kisdedek ápolása, stb. a cseléd kíséretét indokoltá teszik és e méltánylást érdemlő körülmények fennállását, valamint azt, hogy tisztí szolgál a családtagokkal nem utazik, a vonatkozó kérvényben az illetékes parancsnokság (főnök, stb.) igazolja.

Egyebekben a polgári cselédek számára szükséges egy utra szóló féláru jegy váltására jogosító igazolványok kérvényezésére és kiszolgáltatására nézve ugyanazon határozmányok mérvadók, mint a családtagok ily igazolványaira nézve.

Ebbez képest az 1910. évi 20. sz. Rendeleti Közlönyben (Szabályrendeletek) közzétett 5665/eln. számú körrendelet 2. mellékletét képező mintában „3. pont gyanánt az alábbi szöveg felveendő:

„3. vele, illetőleg családjával együtt a _____ kocsiosztályban utazó _____ nevű cselédje részére _____.”

Az igazoló záradékban pedig a „helyességét” szó után beszúrandó: „valamint azt, hogy a cseléd utazásánál a kérvényben részletezett körülmények fennállanak.”

Jelen körrendelet a fentjelzett körrendeletnél előjegyzendő.

Kelt Budapesten, 1910. évi június 28-án.

Hazai Sumu, s. k.

Curiai döntvények.

Vádlottnak az a cselekménye, hogy a gazdája lakásában a földön talált 1000 K-s bankjegyet magához vette, elrejtette s ezt később úgy a gazdája, mint a csendőrök előtt eltagadta, a Btk. 333. §-ába ütköző s a BN. 48. §-a, valamint a Btk. 336. §-ának 7. pontja szerint minősülő lopás büntettének tényálladeki alkatelemeit kimeríti.

(Curia 1909 december 22. 8607/1909. sz. a IV. Bt.)

Lopás, valamint sikkasztás esetében közvetlenül sértett (BP. 13. §-ának 6. bekezdése) a jogtalanul eltalajdonított (ellopott vagy elsikkasztott) dolog tulajdonosa; ebből kifolyóan nem magánindítványra, hanem hivatalból üldözendő lopás forgó fenn akkor, ha a másnak szol-

gálatában, vagy fizetésében álló egyén által eltulajdonított dolog nem a szolgálatadó, hanem másnak tulajdonát képezte. (Határozat a jogegység érdekében.)

(Curia 1910 febr. 1. 730/1910. sz. a. I. Bt.)

Örsfelállítás.

A IV. sz. csendőrkerület sátoraljaujbelyi szárnyának területén, Tarcalon és a VII. sz. csendőrkerület dévai szárnyának területén, Aninoszabányatelepon 1910 július 1-én egy-egy 4 illetve 5 főből álló örs állított fel.

Különményfelállítás.

A VII. sz. csendőrkerület segesvári szárnyának területén, Homoródfürdön, 1910 július 1-én és a VIII. sz. csendőrkerület belényesi szárnyának területén, Biharfüreden, 1910 július 2-án egy-egy 2—2 főből álló különmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyeztetek:

1910. év: július hó 1-ével:

Havranek János, IV. sz. csendőrkerületbeli hadnagy, beregszászi és

Stagl Miklós, ugyanazon csendőrkerületbeli hadnagy rimaszombati szakaszparancsnok: kölcsönösen. — Továbbá:

Sólyom Antal, III. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, a budapesti 2. szakasz parancsnoka, szakaszparancsnoki minőségben az V. sz. csendőrkerülethez: Alsókubinba;

Malesovich Miklós, V. sz. csendőrkerületbeli hadnagy alsókubinai szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. sz. csendőrkerülethez: Hátszegre;

Zsakó József, VII. sz. csendőrkerületbeli hadnagy fogarasi szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a IV. sz. csendőrkerülethez: Husztra;

báró Orbán Bódog, IV. sz. csendőrkerületbeli hadnagy, huszti szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a VII. sz. csendőrkerülethez: Fogarasra;

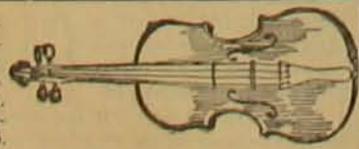
Pifát Oszkár, VII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, nagyzebeni szakaszparancsnok, hasonló minőségben, az I. sz. csendőrkerülethez: Zilabra;

Raab Antal, I. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, zila-bi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. sz. csendőrkerülethez: Nagyszebenbe;

Stolzenberg Vilmos, II. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, oktatótiszt, az oktatótishti teendők alóli felmentés mellett, a III. sz. csendőrkerülethez mint a 2. szakasz parancsnoka: Budapestre;

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, ezimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfuvó-hangszer, húr, stb., míg **Reményi** legjobbját képezi, azaz a nem olcsót, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Kétféle költségtérítést díjaztatol. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

webrfesti Armandola Vladimir, a czeplédi pótlóidomító osztályhoz tartósan vezényelve volt I. sz. csendőrkerületbeli hadnagy naszói szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a III. sz. csendőrkerülethez: Kiskunfélegyházára;

szentléleki Hajdó Márton, III. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, kiskunfélegyházai szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületben: Zentára;

Argay Ferencz, III. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, zentai szakaszparancsnok oktatótiszti minőségben, a II. sz. csendőrkerülethez: Szegedre;

Wachsmann Vilmos, VI. sz. csendőrkerületbeli százados, szekszárdi szárnyparancsnok, hasonló minőségben, a VIII. sz. csendőrkerülethez: Belényesre;

Kovács Ödön, VIII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, belényosi ideiglenes szárnyparancsnok, hasonló minőségben, a VI. sz. csendőrkerülethez: Szekszárdra; továbbá:

Kovács Albert járásörmester a II. sz. csendőrkerülettől, a VII. sz. csendőrkerülethez,

Vidi János járásörmester, a III. sz. csendőrkerülettől, a VIII. sz. csendőrkerülethez,

Vankó Lajos járásörmester a III. sz. csendőrkerülettől, a IV. sz. csendőrkerülethez,

Dávid Ferencz járásörmester a IV. sz. csendőrkerülettől, az I. sz. csendőrkerülethez,

Czuczor András járásörmester a III. sz. csendőrkerülettől a IV. sz. csendőrkerülethez,

Sipos Károly járásörmester a VIII. sz. csendőrkerülettől, a III. sz. csendőrkerülethez,

Vincze János járásörmester a III. sz. csendőrkerülettől a VI. sz. csendőrkerülethez és

Lingvai Tamás járásörmester a VIII. sz. csendőrkerületből a IV. sz. csendőrkerülethez.

Kinevezettek:

1910. évi június hó 1-ével:

csendőr járásörmesterekké:

Mészáros János I., örmester, (1. rangszám),
Göndör György, örmester, (2. rangszám) a IV.,
Paukovics János, örmester, (3. rangszám),
Borsik Pál, örmester, (4. rangszám) a VIII.,
Németh Sámuel, örmester, (5. rangszám),
Bajkó Jónás, örmester, (6. rangszám) az V.,
Pintér Sándor, örmester, (7. rangszám) a III. és
Elekes Mihály örmester, (8. rangszám) az I. sz. csendőrkerület állományában.

Katonai szolgálati jel.

A tiszti II. osztályu katonai szolgálati jellel ellátott:

Szöcs Mihály ezredes, a II. sz. csendőrkerület parancsnoka, 1910 június 17-én

Nyugállományba helyezett:

1910. évi július hó 1-ével:

Varga István, IV. sz. csendőrkerületbeli járásörmester a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Nagyczigánd.

Hoffmann Kristóf, VIII. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Gyula.

Liszta József, VI. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Alsólendva.

Előléptettek:

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi július hó 1-ével:

Varhányik István csendőr: továbbá:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában: ugyanazon nappal:

Komáromi Kálmán csendőr, *csendőr címzetes őrsvezetőkké.*

Névváltoztatások.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Ursu Pál csendőr, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 június 6-án 65493/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján vezetéknévét «Ujvári»-ra változtatta.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Nezezon István cz. őrsvezető, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 május 24-én 65497/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Nagy»-ra változtatta.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Ábrahámovics József csendőr, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 május 6-án 40933/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Árkos»-ra változtatta.

Szuoly Ferencz csendőr, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 május 4-én 49649/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Szalkai»-ra változtatta.

Patkány János csendőr, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 május 20-án 63114/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Párkányi»-ra változtatta.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Buna Mózes csendőr, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 május 6-án 49607/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknévét, «Berényi»-re változtatta.

A magyar királyi csendőrség szíves figyelmébe!
Minden csendőr, ki órát, ókszeri, gramfont vagy bármily más ezikket akar vásárolni, nálam követ-
kezésképp beszerezheti: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—6 kor., 80kor.-ig havi 7—8 kor.,
100 kor.-ig havi 9—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Kész felül egyezség
szerint. Az óráknál 10 évi jótállás, feltétlen tisztaságos kiszolgálás. — 1 gramfont kitűnő kivitelű,
20 darabbal (10 nagydupla lemezzel, 100 tível), portómentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben.
Több rendelésnél azonosan házhoz jövök, inlatsán évi bérlési díj m. van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórá és műótvő
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

Házasságra léptek:

- A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:
 Varga Ferencz cz. őrmester, Musa Klárával, 1910
 június 19-én, Vadászerdőn.
 Oláh György cs. cz. őrsvezető, Horváth Máriával,
 1910 június 21-én, Kiszomborban.
 Horváth Ferencz cz. őrmester, Mihut Máriával, 1910
 június 27-én, Bogdaringóson
 A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
 Sztojka Károly cz. őrmester, Nagy Kornélia, Krisz-
 tina, Máriával, 1910. május 22-én, Alattyánban,
 A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
 Cséke Lajos törzsőrmester, Zékány Anna Máriával,
 1910 június 20-án, Debreczenben.
 A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:
 Tapolcsányi József cs. cz. őrsvezető, Kis Máriával,
 1910 június 16-án, Vizkeleten.
 Pap Mihály cs. cz. őrsvezető, Moksny Margittal 1910
 június 14-én, Ipolypásztón.
 A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
 Szabó Gábor cz. őrsvezető, Ferlindis Irénnel, 1910
 június 15-én, Nagyatádon.
 Baranyai János II. cz. őrsvezető, Takács Margittal,
 1910 június 9-én, Rábahídvégen.
 Knorr Sándor cs. cz. őrsvezető, Schultheisz Erzsé-
 bettel, 1910 június 19-én, Somogyzilben.
 Bögi Ignác cz. őrsvezető, Bárány Juliannával, 1910
 június 11-én, Velenczén.
 Witawszky Kristóf cz. őrsvezető, Kauschky Erneszti-
 nával, 1910 június 12-én, Nezsideren.

PÁLYAZATOK.

Egy központi irtóki állás Békés vármegyénél. Fizetés 1400 ko-
 rona. Lakpénz 480 korona. Négy középiskolai osztály. A vár-
 megye főispánjához címzett kérvények Békés vármegye alispán-
 jához 1910. évi július hó 28 ig.

Egy irtóki állás az egri kir. ügyészségnél. Fizetés pótlékkal
 1400 korona. Lakpénz 560 korona. Négy középiskolai osztály.
 Kérvények az egri kir. ügyészséghez. 1910 augusztus 7-ig.

Egy irodatiszti állás a komáromi m. kir. pénzügyigazgatóság-
 nál. Évi fizetés személyi pótlékkal 1400 korona. Törvényszerű
 lakpénz. A magyar nyelv ismerete szóban és írásban. Négy kö-
 zépiskolai osztály. Kezelési szakvizaga. Kérvények a komáromi
 m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1910. évi július 31-ig.

Egy utmesteri állás Hajdu vármegyénél. Évi fizetés 1400 ko-
 rona. Törvényszerű lakpénz. A magyar nyelv ismerete szóban
 és írásban. A kinevezés egyelőre ideiglenes. Kérvények Hajdu
 vármegye főispánjához 1910. évi augusztus 1-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a kolozsvári kir. ítélőtáblánál. Fizetés
 pótlékkal 600 korona. Lakpénz 360 korona. Ruhailtmény 100
 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kolozs-
 vári kir. ítélőtábla elnökéhez 1910. évi július hó 28-ig.

Egy iroda segédtiszti állás a komáromi m. kir. folyam mérnöki
 hivatalnál. Évi fizetés 1000 korona. Lakpénz 640 korona. Tör-
 vényszerű pótlék. Négy középiskolai osztály. A magyar nyelv
 ismerete szóban és írásban. Hat hónapi próbagyakorlat. Kérvé-
 nyek a komáromi m. kir. folyam mérnöki hivatalhoz 1910. évi
 augusztus hó 1-ig.

Egy pénzügyi irodatiszti állás a trencsényi m. kir. pénzügy-
 igazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz pótlék-
 kal 640 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy közép-
 iskolai osztály. Kérvények a trencsényi m. kir. pénzügyigazgató-
 ságnál 1910. évi július hó 25-ig.

Két központi irtóki állás Temes vármegyénél. Évi fizetés
 egyenkint 1400 korona. Lakpénz 510-510 korona. Négy közép-
 iskolai osztály. A vármegye főispánjához címzett kérvények
 Temes vármegye alispánjához 1910. évi július 22-ig.

Egy irtóki állás az egri kir. törvényszéknél. Fizetés pótlék-
 kal 1400 korona. Lakpénz 560 korona esetleg természetbeni
 lakás. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények
 az egri királyi törvényszék elnökéhez 1910 július 22-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a budapesti vásárosarnoki m. kir. fo-
 gyasztási adóhivatalnál. Évi fizetés személyi pótlékkal 700 korona.
 Lakpénz 400 korona. Ruhaáltalány 100 korona. A magyar nyelv
 ismerete szóban és írásban. Kérvények a fő- és székvárosi m.
 kir. pénzügyigazgatósághoz Budapesten 1910. évi július 23-ig.

Egy irtóki állás a rabói kir. járásbírósnál. Fizetés pótlék-
 kal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. 6 hónapi próbaszolgálat.
 Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a
 máramaroszigeti kir. törvényszék elnökéhez 1910. évi július 23-ig.

Egy III. oszt. hivatalozgalmi állás a mátészalkai kir. járásbí-
 rósnál. Fizetés pótlékkal évi 600 korona. Lakpénz 280 korona,
 esetleg természetbeni lakás. Ruhailtmény 100 korona vagy
 természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kér-
 vények a szatmárnémeti kir. törvényszék elnökéhez 1910. évi ju-
 lius hó 23-ig nyújtandók be.

Schwáb József műorás és ékszerész
 Szabadka, Rudics-u.

A m. kir. csendőrség szíves figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri akar
 vásárolni, úgy készpénz mint részletre, forduljon olyan czégghez, amely rövid 1-2 év alatt kizárólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levelben részesült, ezen elismerést csak azért értük el, mivel a saját kézből szabályozottára egy hó alatt legfeljebb csak 5 percet különbözhet. Kérem, szíveskedjenek mintákat kérni. A mintáknak ára 8 koronától feljebb.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
 VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
 — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószeresek dus választékban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikon II. kiadásából már csak
 kevés példány van raktáron, ajánlatos azok mielőbbi beszerzése 4 K
 kedvezményes áron, mely 1 K részletekben is fizethető.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csendőrségi nyugdíjpótló és internátus.

Lapunk múlt évi 31. számában megjelent cikk a létesítendő nyugdíjpótló egyesület alapelveit nagy vonásokban ismerteti, sőt kitér egy másik eszmére is: a *csendőrségi internátus* létesítésére.

Az eszme futótűz gyanánt terjedt el s az ország minden részéből tömegesen érkeztek szerkesztőségünkbe a levelek, a melyek kitartásra buzdítanak bennünket s mindenütt lázas izgalommal várták és várják még ma is az eredményt: e két üdvös intézmény életbeléptetését.

Azóta egy év telt el! Nagy idő annak, a ki várja az eredményt, végtelen kevés azonban azoknak, a kik ily nagy horderejű eszméket megvalósítani óhajtanak.

Közel egy évig — közte több mint hat hónapot — szakadatlanul kellett dolgoznunk a nyugdíjpótlón, a mig félig-meddig világos kép állott előttünk! Részleteztük az irányelveket s kidolgoztuk a tervezetet. Sok és alapos kísérletezés révén végre sikerült egy olyan tervezettel előállani, a mely — emberi számítás szerint — előreláthatólag az alapszámítások eszközzésére alkalmasnak mutatkozott.

Hogy a tervezet belyességéről meggyőződés szerető legyen, szükségessé vált a létesítendő nyugdíjpótló pénzügyi kihatásait 75 évre előre kiszámítani.

Ezen számítás szerint a nyugdíjpótló 75 év alatt kerek számban 25 millió korona nyugdíjpótlékot fizetne ki s akkor a törzse vagyona 20 millió korona lenne. (Közelebbi adatok — a jelen alkalommal — nem közölhetők, mihelyt az egész munka befejezést és jóvábagyást nyer, úgyis tudomást fognak róla szerezni.)

A «kezdet» nehézségeit kitartással leküzdöttük, azonban a munka java része, ha ugyanis a további előterjesztésem elfogadtatik, mégis csak ezután jön.

A számítások — nem lévén matematikailag összeállítva — nem nyújthattak biztos alapot arra, hogy a nyugdíjpótló minő alapon terveztetik.

A pénzügyminiszterium hitelosztályában nyert utmutatáshoz képest oly matematikusokkal léptünk érintkezésbe, a kik a tervezetet képesek voltak felülbírálni s a kiknek neve elég biztosíték arra, hogy az intézmény — ha megvalósul — veszélyeknek kitéve nem lesz.

De a két matematikus 7000 korona tiszteletdíjat kért a tervezet felülbírlatáért, tebát egy oly összeget, a melyre fedezet nem volt.

S itt az akkori belügyminiszter ur Őnagyméltósága — Szabó miniszteri tanácsos ur Őméltósága jóindulatu előterjesztése alapján — nyújtott segítő kezét, a mennyiben kegyes volt a 7000 koronát utalványozni s most már csak napok kérdése, a mikor a kész, felülbírlt tervezet referálásra előterjeszhető lesz.

Hogy jövőben minő támogatásra lehet számítani, azt ma nem tudhatom. Bizzunk abban, hogy a csendőrség minden egyes tagjának léteérékét ez idő szerint mindeki szívén viseli.

Ezt szükségesnek tartottam felemlíteni megnyugtatósára azoknak, a kik kishitűen kételkednek s buzdítóására intézményünk túlnyomó többségének, a mely velünk együtt rendületlenül bizik abban, hogy az eszme testet fog ölteni.

Nem kevesebb munkával és még több anyagi nehézséggel van egybekötve az *internátus* létesítése. Fáj a szívem, ha arra gondolok, hogy ezen nagy horderejű s nemzet gazdasági szempontból is kiválóan fontos eszmék megvalósítása csak az anyagiakon muljék.

Közel 30 éve áll fenn a m. kir. csendőrség s — sajnos — nincs egyetlen egy olyan alkotása, a mely tagjai összességének anyagi jólétét felkarolná. Nem szemrehányásként mondom — mert ahhoz jogom nincs — de csak konstatiálom aényt!

Intézményünk a fokozatos fejlődés útján van. Ehhez azonban nem elég a vezető körök kezdeményezése, hanem az intézmény minden egyes tagjának becsületbeli kötelessége, minden erejét, egész tehetségét és tudását az eszme szolgálatának szentelni, mert nagyot és dicsőt csak vasszorgalommal és összetartással lehet alkotni.

«Valamennyi egyért és egy valamennyiért» jelképezi az összetartás nemes erényét, a mely nélkül nincs fejlődés, nincs haladás!

A nyugdíjpótló ügyével kapcsolatosan, itt az ideje tehát annak, hogy az internátus előmunkalatait — pénzügyileg is — megkezdjük.

Mi ezélja van az internátusnak?

«A gyermeknevelés elősegítése.»

Első magyar vill. erőre

berend. hangszer-gyár

honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az

Ocskai és a szabádmalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős el-

pusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegysék minden hang-

szerről külön küldetik. ☞ Magyarország leguagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. ☞

STOWASSER JÁNOS

osárvári és királyi udvari szállító,

a os. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

akadémia házi hangszerkészítője, az

Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős el-

pusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegysék minden hang-

szerről külön küldetik. ☞ Magyarország leguagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára. ☞

Kénytelen vagyok egy kis kitéréssel az eszme nagy borderejét a kellő világításba belyezni, czéлом lévén ezen eszmének az intézmény minden egyes tagját, kivétel nélkül megnyerni.

Nagy kívánság... tudom!

Tekintettel az eszme nemes és puritán czéljára, a mely kell, hogy minden nemes gondolkodásu egyén szívét megkapja, egyszerű keresetlen szavakban megismertetem a csendőrség tagjait az internátus czéljával, igen kérve őket, karolják fel az eszmét és tegyék lehetővé egy oly jóléti intézmény megalapozását, a mely hivatva lesz imádott bazánknak derék, becsületes és jóra való polgárokat nevelni.

Sajnos, bazánkban a nevelés ügye — daczára a mindenkori kormányok elismert áldozatkészségének — még nem áll azon magas színvonalon, mint azt a többi kulturnemzeteknél látjuk!

De nem is csoda! Hazánk, mint a művelt nyugat végvára, rendkívül sokat szenvedett. Pusztította ezt török és tatár egyaránt; s ha egyik veszély elmúlt, a belviszály ütötte fel hydrafejét, mely tönkre tevén őseinket anyagilag, a szellemi fejlődés lehetőségét már csirájában fojtotta meg.

Nem csoda tehát, ha a népnevelés terén eddig nem tudtunk felvergődni arra a polczra, a hol a többi művelt nyugati állam áll, a melyek évszázadok óta nyugodtan élhettek irodalomnak és művészetnek egyaránt.

Az állampolgárokat sem lehet tulterhelni s így nem marad más hátra, mint hogy az intelligens magyar társadalom, maga indítsa mozgalmakat, a melyek nevelésügyünket határozatosan felkarolják.

Sem a mozgalmakban, sem a magyar ember közismert gavallérságában nincs hiány! A magyar ember szívesen segít embertársán, nem lehet őt szivtelenséggel, fukarsággal megvádolni.

Csak Budapestet említem meg! Van itt száz és száz olyan asztaltársaság, egyeslet stb., a mely azon bnzgölködik, hogy a szegény iskolás gyermekeket télen felruházza.

S jóllehet tagjaik fillérszámra gyűjtik a pénzt, mégis a hideg idők beálltával 1000 és 1000 szegény gyermek kap meleg téli rubát, a mely megóvja gyenge, vézna testét a zord tél hidege ellen.

Ott látjuk a gyermekvédő ligát, a mely tagjai közé sorolja Magyarhon Nagyaasszonyait, ... grófnőket, bárónőket, s polgári hölgyeket egyaránt. Gyermeknapokat tartanak, mikor is a népesebb utcákra kiülnek s mindenkitől csak filléreket kérnek! Olvashatták a napilapokból, hogy egy-egy ilyen gyermeknapon 60—70,000 korona folyik be, a mely kizárólag a szegénysorsu gyermekek nevelésére, ápolására lesz fordítva.

Még számos példát sorolhatnék fel, amely mind megannyi élő és fényes bizonyíték a magyar ember gavalérsága, de főleg azon nemes eszme mellett, hogy Ma-

gyarország népe szükségét érzi a gyermeknevelés batatós felkarolásának, mert tudja, hogy az állam maga a nagy feladat sikeres megoldására képtelen.

Érezzük azt, hogy népünket minden rendelkezésre álló eszközzel tanítani, az értelmiséget fejleszteni legégetőbb kötelességünk, ha Magyarországnak a kultur-nemzetek világ versenyében számot tevő helyet akarunk biztosítani.

A csendőrség sem vonhatja ki magát ezen mozgalomból, a mely hivatva van bazánknak nagy fiakat nevelni; nem nézheti ölbe tett kezekkel azt a titáni munkát, a mely a magyarság hegemoniájáért folyik és nem lehet csendes szemlélő akkor, a mikor a honnak szüksége van minden érző kebelre, a melyben nemes sziv dobog.

Részl óhajtunk venni mi is az alkotás munkájában!

Segítő kezet nyújtunk bonfitársainknak annyiban, hogy saját erőnkől, nélkülözhető filléreinkből egy alapot létesítünk, a melynek jövedelméből saját gyermekeinknek könnyítjük meg az előrehaladást; czélirányos, szakszerű nevelés révén oly sziklaszilárd talajt adunk lábaik alá, amelyen megtörnek az élet viharának tájétközó bullámai s ők a nevelésük által nyújtott előnyök erejével törhetetlenül és feltartóztatathatatlantul nyomulnak előre minden akadályon át végczéljuk felé s biztos révbe érkeve, imádságukba foglalják majdan mindazok neveit, a kiknek boldogulásukat köszönhetik.

Nem másra! E szent célra kérek támogatást!

A mint már előzőleg említém, az internátus czélja a gyermeknevelés megkönnyítése, a mit csak az által érhetünk el, ha a tanulóknak teljesen díjtalanul élelmezést és elhelyezést, esetleg ruházatot is biztosítunk. Arra nem számíthatunk, hogy a tanerőket is fizessük, mert arra saját erőnkől képtelenek vagyunk.

Az internátusban díjtalan elhelyezést nyernének a legalább is jó előmenetelt tanusító, vagyontalan

a) szülőtlén csendőr fiúárvák,

b) atyátlan

c) altisztek fiúgyermekai,

d) tiszték

A szülőtlén árváknak kell első sorban segítséget nyújtani, mert azok vannak a legszánandóbb helyzetben! Nem egy esetet tudok, a mikor ily árvákról a — jó magukkal is tehetetlen — nagyszülők gondoskodnak, de mennyi azoknak a száma, a kik nélkülözni kénytelenek a rokoni szivets idegenben, jóformán saját erejükre utalva kénytelenek megküzdeni egy reménytelen jövő sivárságával.

Csak gondoljunk arra, mily boldogság fogja beviteni az ily kicsinyek szívét, ha az internátus falai között a nélkülözött nyugalmat, szeretetet, a boldogságot sikerül megtalálniok.

A legjobb órák,

legsolidabb ókzerrek, egyszerűtől a legdrágábbig, nagy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művészeti Szegeden.

Javitások 5 évi jótállás mellett.

Arjegyzék ingyen!

Az ilyen szerencsétlen teremtések 90%-a feltétlenül elmerül az élet forgatagában, hiszen nincs támaszuk, nincs vezetőjük! Sorsuk a tiszta véletlenre, a vak szerencsére van bízva, mert nincs alkalmuk oly nevelésben részesülhetni, a melynek révén kenyerüket biztosíthatnák maguknak.

Ezeknél csak valamivel jobb helyzetben vannak az atyátlan árvák. Ha az özvegy anyának nincs is semmi más vagyona, jövedelme, mint szerény nyugdíja, a gyermek azt kevésbé érzi meg. Hisz' ott van az édes anyja, a ki gyermekeért szive vérért hozza áldozatul! Dolgozik éjjel-nappal, csak hogy pár korona nyugdíját kiegészíthesse! Eszik száraz kenyeret, hogy gyermekének kedvencz ételével kedveskedhessen, örködik felette, a mikor játszik, éjjeleket áldoz fel beteg ágyánál s keblére zárja még felszedült korában is, ha a létért való küzdelemben megsebesül.

Az ilyen árva nem nélkülözi a szeretetet, mert van anyja, van őrző anyyala!

Ha azonban az özvegy — magánvagyon hiányában — 3—4 gyermek felneveléséről kénytelen gondoskodni, akkor a létért folytatott küzdelem többé-kevésbé elfáitja szívet, nem képes — a legnagyobb megerőltetés árán sem — gyermekeit akként nevelni, a mint azt szeretné. Mily jóleső érzés fogja majd el az anya szívet, ha tudja, hogy gyermekei közül 1—2, esetleg bárom az internátusban van, a hol ápolják, oktatják, vezetik s emberré nevelik.

De nézzük csak, vajjon nyugdíjas legénységünk gyermekei sokkal jobban állanak-e?

Nem mondhatnám!

Nyugdíjas nős legénységünknek sincs irigylésre méltó helyzete. Tudjuk jól, hogy az az altiszt, a ki fiatal éveit nálunk töltötte el, az azon van, hogy mennél tovább szolgáljon!

Nem azért, hogy nyugdíja emelkedjék, hanem kizárólag a családja tartja vissza! Családja érdekében küzd a szolgálat fáradalmaival az utolsó perczig, a mig az évek hosszú során át szerzett betegsége le nem dönti. Nem megy el addig, a mig mozogni tud, mert látja apróságait, a kiknek még évek kellene, hogy a maguk lábain megállhassanak, nevelni, iskoláztatni kell őket s ezen szülői kötelezettségeknek jóval könnyebben tud megfelelni a tényleges állományban, mint ha csak nyugdíjára lesz utalva. Már pedig más keresetforrásról aligha lehet szó, mert egy összetörött idősebb férfit sem alkalmaznak szívesen. „Éljen a nyugdíjából és ne vegye el a más kenyerét” kiáltják neki oda szívtelenül, nem gondolva arra, hogy egy tisztességben megrokkant katona utyai szívet ostorcsapásként sújtják az ily meg gondolatlan, kemény szavak! Hogyne fájna az ily bánatalom, a mikor szegény nem magának keresi azt a pár koronát! Megölne ő száraz kenyéren is — mert a

csendőr jót-rosszat egyaránt elbir, — de a gyermekeknek, a családnak van szüksége arra... Kenyérre kell!

Kérdem!... kinek nem esik meg a szive ily nyomoruság láttán? ... Nem szolgált reá az altiszt a legmesszebb menő anyagi és erkölcsi támogatásra, a ki hecsületben, tisztességben évek hosszú során át fegyverrel kezében örködött embertársai élete és vagyona felett?...

Nem kötelességünk-e nekünk, a kik jó egészségnak örvendő folytatjuk ott, a hol elődünk kidőlt, hogy segítő karunkat nyujtsuk megrokkant bajtársunknak?

Csak saját enjét tömjénező ember felelhet ezen kérdésekre „nem”-mel, a kinek kebelében nemesen érző szív dobog, az egyetért velem!

De nézzük csak hogyan állanak e téren a tényleges állományú nős altisztek.

Ott, a hol nem nagy a család, még megjárja! Tisztességesen él s nem kell anyagi zavarokkal küzdenie! A hol azonban nagyobb a jó Isten áldása, a hol 5—6 gyermek van, ott bizony — valljuk meg őszintén — elkell a segítség!

Nap-nap mellett érkeznek be a kérvények a honvédelmi miniszteriumba, a melyekben családos altisztjeink oly állomáshelyekre való áthelyeztetésüket kérik, a hol gyermekeiket iskoláztathatják!

Idős, már életük alkonyán levő altisztek ottbagyják nyugodt körletüket és megküzdének a legmozgalmasabb örs nehézségeivel, csak azért, hogy gyermekeik nevelését elősegíthessék!

S mindez miért? Azért, mert altisztjeink túlnyomó többségének nincs annyi magánvagyona, hogy gyermekeiket házon kívül nevelni képes lenni!

Bátran állíthatom ezek után, hogy az internátus felállítására általános megnyugvást teremtene.

Nagy megkönnyebbülést szerezne a szülőknek az a tudat is, hogy az internátusban elhelyezett gyermekek állandó és jó felügyelet alatt állanak, a mennyiben az internátus vezetésével egy tapasztalt, idősebb csendőrtiszt bizatnék meg, a ki mellő felügyelőül megfelelő számú intelligens nyugdíjas altiszt adatnék, a kik a felügyeletet gyakorolnák a tanulók felett.

Az internátus saját gazdálkodást vezetne, a mi által aránylag olcsó és mégis erőteljes, jó táplálék volna nyújtható. Erre kell ugyanis a főszület fektetni, mert a fejlődésben levő ifjak teljesítő képességét nagyban fokozza az egészséges, jó táplálkozás.

Az elhelyezésnél figyelemmel kell lenni a tanulók életkorára! Ha elgondoljuk, hogy az internátusba csakis középiskolákat és ezekkel egyenrangú más tanfolyamokat látogató, valamint a középiskolákat már elvégzett ifjak vétetnek fel, akkor az elhelyezésnél oda kell törekedni, hogy az egyenlő korú ifjak, külön-külön helyeztessenek ol, nehogy tanulmányaikban egymást zavarják.

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a leginkább migráns és fejfájást elmulasztja. — Ár 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Budapest. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Nem tartanám czélszerűnek pl. egy jogászt pár fiatal deák közé elhelyezni.

Az ifjak, tetszésük és hajlamaik szerint bármely iskolát látogathatnának s — jó előmenetel esetén — mindaddig az internátusban maradhatnának, a míg tanulmányaikat teljesen be nem fejezték, vagyis addig, a míg mint kész emberek el nem hagyhatnák az intézetet.

De nemcsak a tudományos pályára készülő, hanem valamely iparágat művelő ifjak is felveendők lennének, mert a jó iparosra ép oly nagy szüksége van az államnak, mint az orvos-, tanár- és az ügyvédre!

A létesítendő internátus azonban csak akkor fog a kitűzött czélnak teljesen megfelelni, ha mindezekben a kedvezményekben teljesen díjtalanul részesíti az ifjakat.

A szülőknek nem kellene másról gondoskodni, mint fehérműről (esetleg rubáról) és az okvetlenül szükséges zsebpénzről.

Ennek keresztülvitelére azonban sok, nagyon sok pénzre van szükség.

Egy fiu eltartási költsége évi 400 koronába kerül; ha tehát 100 fiut akarunk felvenni, akkor évente 40,000 koronára volna szükségünk, a mi egy millió korona alaptökének felel meg. A szükségelt összeg tehát — a mint látjuk — óriási s a megszerzés rendkívüli nehézségekkel van egybekötve.

Az eddig megejtett számítások keresztülvihető eredményt nem tudnak felmutatni, a mi azonban nem ok a csüggedésre, mert nincs olyan talány, a mit megfejtteni nem lehetne. Ha más nem is, de a ki feladta, az biztosan meg is fejt.

Egyelőre tehát 40,000 koronáról van szó, a mit valamely uton-módon biztosítani kell.

Milyen egyszerű volna a dolog, ha pl. a csendőrség minden egyes tagja köteleznék magát minden 100 korona évi fizetésének $\frac{1}{2}\%$ -át az internátus céljaira beszolgáltatni. Kiki fizetne tehát minden 100 korona után évente 50 fillért, a mi egy csendőrnél *évente* 4 kor. 50 fillért, az ezredeánél 36, illetve 45 koronát tenne ki! Erre csak nem mondhatja senki sem, hogy ez sok? Az egész — aránylag — 1-3 fillér naponta. És ezekből a napi fillérekből összegyűlné évente kerek 50,000 kor., tehát több, mint a mennyire egyelőre szükség lenne!

Nem azért említettem azonban ezt a módozatot mintha ezt tartanám legezélravezetőhnek, mert ennek az a nagy hátránya lenne, hogy éppen csendőreink, a kik nem családosak, fizetnének legtöbbit s a számításnak ez a szépséghibája elegendő arra, hogy ez a tervezet szóba se jöhessen!

Más tervvel kell tehát előállanom!

Azt hiszem bátran állíthatom, hogy a csendőrség zöme az internátus felállítására mellett van; s ha nem tévedek,

akkor egy saját kebelünkben rendezett gyűjtés szép eredményrel kecsegtet.

Ha önrönkből óhajtunk valamit megvalósítani, akkor nekünk kell a kezdeményezőknek lennünk; s ha filléreinkből már ezek gyűltek össze, akkor megkísérelhetjük a kompetens miniszter urak öngyméltóságaiuk közismert nagylelkűségére appellálni s az eredmény nem lehet kétes.

Át kell immár esnünk a kezdet nehézségein, mert minden tétovázással eltöltött percz nehezen helyrehozható késedelemmel jár; annál is inkább, mert előjáróink fáradságtalan gondoskodásának köszönhető az, hogy a létesítendő internátus helyiségei — úgyszólván — már rendelkezésre állanak.

Mindenki tisztában lehet az előjárók gondoskodásának nemes intenióival, a kik fontos és óriási felelősséggel egybekötött teendőik mellett minden alkalmat megragadnak arra, hogy a csendőrség tagjainak könnyebb boldogulhatását jóléti intézmények életbeléptetése által elősegítsék!

Most rajtunk a sor! Mutassuk meg azt, hogy nem vagyunk érdemtelenekek arra a kegyre, a melyben mi is, gyermekeinkkel együtt részesedni fogunk!

Csak filléreket kérek! Adakozzék ki-ki szive és tehetséget szerint, akkor, a mikor jónak látja, hogy a nemes cél önzetlen közreműködésünk révén rövid idő alatt elérhető legyen.

Hiszen annyi örömnapp és ünnepélyes alkalom van egy évben, a mikor a szív túlradó boldogságában nemes tettekre kész.

Ha nem valósulhatnának meg e tervek, nem rajtam, talán nem is rajtunk, mulik.

A III. sz. csendőrkerület nemesszivü parancsnokát egyidejűleg megkértem, hogy az odaérkező adományokat kezelni, ellenőrizni és takarékpénztárilag gyümölcsöztetni sziveskedjék.

*

Lelki szemeimmel látom már magam előtt az internátust... elvonulnak előttem százan és ezren életerős, edzett férfiak, a kik az internátus támogatása révén, saját erejükből vagyont és hírnevet szereztek... látom a szerető anyai szivből előtörő örömkönnyekeket, a mikor keblére ölelheti szükös körülmények közül boldog férfit a serdült fiát... látok könnyező aggyasztánokat, a kik hálatalt szivvel zarándokolnak az internátus elé... s látom a kicsiny, ártatlan angyalarczu gyermeket, a mint összetett kézzel hálát rebeg a Mindenhatóhoz, a ki megérnie engedte, hogy az internátus kitértelente a boldogulás egész tárházát...!

«Segítsünk magunkon és megsegít az Isten!»

Körner Károly alezredes.

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép nagyraktár

SZEGED.

legújabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre.

— Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. —

— Gummik, alkatrészekből és gummikból 20% árengedm. részesülnek.

Székely Hermann járásőrmester.

Purgely József cz. őrsvezető.

Ünnepélyes feldiszitése

Székely Hermann járásőrmester és Purgely József cz. őrsvezetőnek.

Ő császári és apostoli királyi Felsége Székely Hermann járásőrmesternek hosszú és kötelességű szolgálatai elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet, Purgely József cz. őrsvezetőnek pedig, egy veszélyes és fegyveres ellenszegülő üldözése alkalmával tanusított

bátor és elszánt magatartásáért a 2. osztályú vitézsegi ezüstérmét legkegyelmesebben adományozni méltóztatott. E kitüntetett két altiszt ünnepélyes feldiszitése, a múlt hó 29-én, a kecskeméti csendőrlaktanyában a következőképen folyt le:

A Kecskeméti állomászó csapatok képviselésében gróf Bissingen-Nippenburg Nándor cs. és kir. kamarás, 8. huszárezredbeli ezredes élén megjelent nagy-

Székely Hermann járásőrmester és Purgely József cz. őrsvezető ünnepélyes feldiszitése.

A siófoki lóversenyekről. — A közönség a tribunokon és a gyepen.

ban ezen három egyén este kilencz óráig s akkor mint legutolsó vendégek együtt távoztak hazafelé.

A korcsmáros az üzlet bezárása után bizonyos tárgy keresése végett a kocsiszinbe ment, a hol a sötétségben D. J. bült tetemébe botlott bele, mire gyufát gyújtván, felfedezte a gyilkosságot. De hogy kik lehetnek a tettesek, azt távolról sem gyanította.

A történetek előzményei, továbbá a korcsmáros és családja, valamint jelzett estén időzött több egyén előadásaiból és egyéb ez ügyben szerzett észleletem, tapasztalataimból arra következtettem, hogy a cselekményt senki más, mint K. R. és B. A. követték el az elhunyt anyjának közreműködésével.

Ezen gyanumat megerősítette azon kérdéses körülmény, hogy miért fizette K. R. az áldozatnak a pálnikát, holott arra köztudomás szerint rendkívül baragudott és azt asztalukoz vagyis társaságukba se bívták, hanem külön asztalnál valósággal töltötték bele az alkoholt, míg az teljesen el nem ázott? Az illető anyja pedig mit keresett kétféle este ugyanezen két egyén társaságában? Miért nem feküdt le ezen három egyén azon éjjelen, miért virrasztottak K. R. lakásán egész éjjel, mint azt szintén megállapítottam.

A több oldalról felmerült gyanu alapján jelzett három egyént előzetes őrizet alá vettem és őket tüzetesen kikérdeztem; természetesen a cselekmény elkövetését konoha tagadták; egyéb nyomatékosabb, világosabb bizonyítékot pedig ellenük nem találtam.

Már-már arra is gondoltam, hogy az illetőket szabadon bocsájtom, a mikor a véletlen segítségemre jött.

A zárka ablaka — a melybe ideiglenesen el voltak helyezve — a korcsma udvarára nyilott és gyanúsítottak — kinezva a lelkiismeret furdalásától — végig nézték a kellemesnek egyáltalán nem mondható bonczolást.

Ezt én észrevettem s a mennyire csak lehetséges volt, élesen megfigyeltem őket.

Az anyának egy könnyecpp sem gördült ki szeméből, a mi erős idogzatra, vakmerőségre és gonosz lelki ismeretre vallott.

K. R. huzán, némán, szinte elcsüggedt, levert arc-kifejezéssel nézett maga elé, közben sűrűn nagyot sóhajtott, szinte megtörni látszott s mintegy daczolni igyekezett önmagával, hogy sirását elfojtsa.

B. A. arcizmai azonban pár perc múlva már rángatózni kezdtek, majd a látszólagos bűnhánód könnyek végigtutva arcán, lecsöpegték melléje. Arczáról egy könnyecppot sem törölt le, mint az bárkinél is szokás, hanem állát melléje engedte leesni; csak néha vetette fel szemét a szétbonczolt testre és a vizagáló-híróra; míg reám vagy járőrtársaimra egyszer sem pillantott.

Mintán gyanúsítottak ezen pár — reájuk nézve nehéz, küzdelmes percet átélték, visszatérve a községházához, ismét kikérdezés alá vettem mindegyiket külön-külön, de még ekkor — noha reszkető hangon — mindenre „nem” és „nem tudom”-mal feleltek. Mindinkább meglátszott rajtuk a bűnösség jele, valamint az is, hogy sokáig nem bírják a tagadását.

Igen sok egyént kérdeztem ki, hogy gyanumat valamivel erősítse, a tagadásban levő tettesekkel szemben, de bizony oly állítást, a mi a gonoszokra fényt vetett volna, kihámozni nem volt kézséges. Mindenki

azt felelte a kérdésekre románosan: „Nu etiú, n'am veľut”. (Nem tudom, nem láttam).

Közben ismét bült a remény bennem a világos eredményt illetőleg, de azért nem csüggedtem, jelszavam volt: „Kitartóan tovább”.

Igen jó segitóm volt különösen egy H. nevű járőrtársam, a ki nézetemet osztva odaadóan működött mellettém.

Önként értetődik, hogy a három gyanúsított igen sokszor jött kikérdezés alá és mindaddig tagadtak, míg H. járőrtársammal együtt bűnös lelkük tudatát azokban fel nem ébresztettem és pedig:

Előbbük tartam égbekiáltó vétkes cselekményüket, a melylyel egy ártatlan embert megfosztottak életétől és a nyomor szélére juttattak egy szegény családot; siró, jajgató feleség és több nevetlen árva gyermek karjai közül rabolták el az egyetlen kenyérkeresőt, kinek kiontott vére bosszuval és átokkal fenyegeti a bűnösöket s ezen cselekményükért addig is, míg Isten ítélő-széke előtt számolni fognak, lelkiismeretük furdalása érzelmik világát mindég keserűbbé, fájdalmasabbá fogja tenni. Míg ha töredelmes beismerést tesznek és cselekményükért vezekelnek, meg fog könnyebbedni lelkiismeretük és ezen ballépésükért Isten is meg fog bocsátani.

Ilyen és ebből hasonló beszéddel kerültem tettesek elé, a melyekmélyen hatottak azokra.

Ekkor egy váratlan meglepetés történt. Az erős fizikumú B. A. ismét sirva fakadt és erős zokogás közepette ezen szavakkal szólalt meg: „Magam előtt látom a felbonczolt embert és irtózom tőle, be kell vallanom, hogy bűnös vagyok, én ütöttem agyon D. J.-t egy fej-szével.

Ezen bűn elkövetésére — folytatta tovább B. A. — senki más, mint K. R. bujtatott fel, melyórt 10 koronát és jó áldomást ígért. A használt fejszét a kocsiszinben találtam, elhunyt anyja mosta meg a vértől és rejtette el.

Hasonlóképp megtörve, csaknem leroskadtan ismerte be K. R. is a cselekményt és azt részletesen elmondotta.

Előkerült a véres fejzeje is, melylyel együtt a tettesek a bíróságnak átadtak. Tettesek az esküdszéki főtárgyakison hét-hét évi fegyházbüntetést kaptak.

*

A vázolt bűncselekmény világos kiderítését, illetőleg tottesek elítélhetését kizárólag annak lehet köszönni, hogy bűnösök a bonczolást végig nézték.

Mindenesetre hozzájárult ehhez a bűnösökhöz intézett s lelki állapotukat felkorhácsoló beszéd, vagyis fel-tárása a bűntény súlyos voltának.

Enélkül talán még ma sem gyanúsítaná senki őket a loirt cselekmény elkövetésével, azok is hallgattak volna és talán örökké sötét fátyol borult volna e bűntettre.

A mint ezekből látjuk, a kezdő bűnösöknek van még lelkiismeretük, melyet — ha bűnükre rámutatván — felébresztünk, kitör belőlük a megbánás, az elkeseredés és a borzalom elunnyira, hogy bűnök alatt leroskadva beismerik cselekményüket.

A magyar királyi csendőrség szives figyelmébe!

Minden esztendőre kiérő, ésszel, romolást egy bírni más rákkellet akar vásárolni, a nálunk követszékbe megvásárolni: 40 kor.-ig havi 4-5 kor., 60 kor.-ig havi 5-6 kor., 80 kor.-ig havi 7-8 kor., 100 kor.-ig havi 9-10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 14 kor., 300 kor.-ig havi 16 kor., 400 kor.-ig havi 18 kor., 500 kor.-ig havi 20 kor., 600 kor.-ig havi 22 kor., 700 kor.-ig havi 24 kor., 800 kor.-ig havi 26 kor., 900 kor.-ig havi 28 kor., 1000 kor.-ig havi 30 kor., 1200 kor.-ig havi 32 kor., 1400 kor.-ig havi 34 kor., 1600 kor.-ig havi 36 kor., 1800 kor.-ig havi 38 kor., 2000 kor.-ig havi 40 kor., 2200 kor.-ig havi 42 kor., 2400 kor.-ig havi 44 kor., 2600 kor.-ig havi 46 kor., 2800 kor.-ig havi 48 kor., 3000 kor.-ig havi 50 kor., 3200 kor.-ig havi 52 kor., 3400 kor.-ig havi 54 kor., 3600 kor.-ig havi 56 kor., 3800 kor.-ig havi 58 kor., 4000 kor.-ig havi 60 kor., 4200 kor.-ig havi 62 kor., 4400 kor.-ig havi 64 kor., 4600 kor.-ig havi 66 kor., 4800 kor.-ig havi 68 kor., 5000 kor.-ig havi 70 kor., 5200 kor.-ig havi 72 kor., 5400 kor.-ig havi 74 kor., 5600 kor.-ig havi 76 kor., 5800 kor.-ig havi 78 kor., 6000 kor.-ig havi 80 kor., 6200 kor.-ig havi 82 kor., 6400 kor.-ig havi 84 kor., 6600 kor.-ig havi 86 kor., 6800 kor.-ig havi 88 kor., 7000 kor.-ig havi 90 kor., 7200 kor.-ig havi 92 kor., 7400 kor.-ig havi 94 kor., 7600 kor.-ig havi 96 kor., 7800 kor.-ig havi 98 kor., 8000 kor.-ig havi 100 kor., 8200 kor.-ig havi 102 kor., 8400 kor.-ig havi 104 kor., 8600 kor.-ig havi 106 kor., 8800 kor.-ig havi 108 kor., 9000 kor.-ig havi 110 kor., 9200 kor.-ig havi 112 kor., 9400 kor.-ig havi 114 kor., 9600 kor.-ig havi 116 kor., 9800 kor.-ig havi 118 kor., 10000 kor.-ig havi 120 kor., 10200 kor.-ig havi 122 kor., 10400 kor.-ig havi 124 kor., 10600 kor.-ig havi 126 kor., 10800 kor.-ig havi 128 kor., 11000 kor.-ig havi 130 kor., 11200 kor.-ig havi 132 kor., 11400 kor.-ig havi 134 kor., 11600 kor.-ig havi 136 kor., 11800 kor.-ig havi 138 kor., 12000 kor.-ig havi 140 kor., 12200 kor.-ig havi 142 kor., 12400 kor.-ig havi 144 kor., 12600 kor.-ig havi 146 kor., 12800 kor.-ig havi 148 kor., 13000 kor.-ig havi 150 kor., 13200 kor.-ig havi 152 kor., 13400 kor.-ig havi 154 kor., 13600 kor.-ig havi 156 kor., 13800 kor.-ig havi 158 kor., 14000 kor.-ig havi 160 kor., 14200 kor.-ig havi 162 kor., 14400 kor.-ig havi 164 kor., 14600 kor.-ig havi 166 kor., 14800 kor.-ig havi 168 kor., 15000 kor.-ig havi 170 kor., 15200 kor.-ig havi 172 kor., 15400 kor.-ig havi 174 kor., 15600 kor.-ig havi 176 kor., 15800 kor.-ig havi 178 kor., 16000 kor.-ig havi 180 kor., 16200 kor.-ig havi 182 kor., 16400 kor.-ig havi 184 kor., 16600 kor.-ig havi 186 kor., 16800 kor.-ig havi 188 kor., 17000 kor.-ig havi 190 kor., 17200 kor.-ig havi 192 kor., 17400 kor.-ig havi 194 kor., 17600 kor.-ig havi 196 kor., 17800 kor.-ig havi 198 kor., 18000 kor.-ig havi 200 kor., 18200 kor.-ig havi 202 kor., 18400 kor.-ig havi 204 kor., 18600 kor.-ig havi 206 kor., 18800 kor.-ig havi 208 kor., 19000 kor.-ig havi 210 kor., 19200 kor.-ig havi 212 kor., 19400 kor.-ig havi 214 kor., 19600 kor.-ig havi 216 kor., 19800 kor.-ig havi 218 kor., 20000 kor.-ig havi 220 kor., 20200 kor.-ig havi 222 kor., 20400 kor.-ig havi 224 kor., 20600 kor.-ig havi 226 kor., 20800 kor.-ig havi 228 kor., 21000 kor.-ig havi 230 kor., 21200 kor.-ig havi 232 kor., 21400 kor.-ig havi 234 kor., 21600 kor.-ig havi 236 kor., 21800 kor.-ig havi 238 kor., 22000 kor.-ig havi 240 kor., 22200 kor.-ig havi 242 kor., 22400 kor.-ig havi 244 kor., 22600 kor.-ig havi 246 kor., 22800 kor.-ig havi 248 kor., 23000 kor.-ig havi 250 kor., 23200 kor.-ig havi 252 kor., 23400 kor.-ig havi 254 kor., 23600 kor.-ig havi 256 kor., 23800 kor.-ig havi 258 kor., 24000 kor.-ig havi 260 kor., 24200 kor.-ig havi 262 kor., 24400 kor.-ig havi 264 kor., 24600 kor.-ig havi 266 kor., 24800 kor.-ig havi 268 kor., 25000 kor.-ig havi 270 kor., 25200 kor.-ig havi 272 kor., 25400 kor.-ig havi 274 kor., 25600 kor.-ig havi 276 kor., 25800 kor.-ig havi 278 kor., 26000 kor.-ig havi 280 kor., 26200 kor.-ig havi 282 kor., 26400 kor.-ig havi 284 kor., 26600 kor.-ig havi 286 kor., 26800 kor.-ig havi 288 kor., 27000 kor.-ig havi 290 kor., 27200 kor.-ig havi 292 kor., 27400 kor.-ig havi 294 kor., 27600 kor.-ig havi 296 kor., 27800 kor.-ig havi 298 kor., 28000 kor.-ig havi 300 kor., 28200 kor.-ig havi 302 kor., 28400 kor.-ig havi 304 kor., 28600 kor.-ig havi 306 kor., 28800 kor.-ig havi 308 kor., 29000 kor.-ig havi 310 kor., 29200 kor.-ig havi 312 kor., 29400 kor.-ig havi 314 kor., 29600 kor.-ig havi 316 kor., 29800 kor.-ig havi 318 kor., 30000 kor.-ig havi 320 kor., 30200 kor.-ig havi 322 kor., 30400 kor.-ig havi 324 kor., 30600 kor.-ig havi 326 kor., 30800 kor.-ig havi 328 kor., 31000 kor.-ig havi 330 kor., 31200 kor.-ig havi 332 kor., 31400 kor.-ig havi 334 kor., 31600 kor.-ig havi 336 kor., 31800 kor.-ig havi 338 kor., 32000 kor.-ig havi 340 kor., 32200 kor.-ig havi 342 kor., 32400 kor.-ig havi 344 kor., 32600 kor.-ig havi 346 kor., 32800 kor.-ig havi 348 kor., 33000 kor.-ig havi 350 kor., 33200 kor.-ig havi 352 kor., 33400 kor.-ig havi 354 kor., 33600 kor.-ig havi 356 kor., 33800 kor.-ig havi 358 kor., 34000 kor.-ig havi 360 kor., 34200 kor.-ig havi 362 kor., 34400 kor.-ig havi 364 kor., 34600 kor.-ig havi 366 kor., 34800 kor.-ig havi 368 kor., 35000 kor.-ig havi 370 kor., 35200 kor.-ig havi 372 kor., 35400 kor.-ig havi 374 kor., 35600 kor.-ig havi 376 kor., 35800 kor.-ig havi 378 kor., 36000 kor.-ig havi 380 kor., 36200 kor.-ig havi 382 kor., 36400 kor.-ig havi 384 kor., 36600 kor.-ig havi 386 kor., 36800 kor.-ig havi 388 kor., 37000 kor.-ig havi 390 kor., 37200 kor.-ig havi 392 kor., 37400 kor.-ig havi 394 kor., 37600 kor.-ig havi 396 kor., 37800 kor.-ig havi 398 kor., 38000 kor.-ig havi 400 kor., 38200 kor.-ig havi 402 kor., 38400 kor.-ig havi 404 kor., 38600 kor.-ig havi 406 kor., 38800 kor.-ig havi 408 kor., 39000 kor.-ig havi 410 kor., 39200 kor.-ig havi 412 kor., 39400 kor.-ig havi 414 kor., 39600 kor.-ig havi 416 kor., 39800 kor.-ig havi 418 kor., 40000 kor.-ig havi 420 kor., 40200 kor.-ig havi 422 kor., 40400 kor.-ig havi 424 kor., 40600 kor.-ig havi 426 kor., 40800 kor.-ig havi 428 kor., 41000 kor.-ig havi 430 kor., 41200 kor.-ig havi 432 kor., 41400 kor.-ig havi 434 kor., 41600 kor.-ig havi 436 kor., 41800 kor.-ig havi 438 kor., 42000 kor.-ig havi 440 kor., 42200 kor.-ig havi 442 kor., 42400 kor.-ig havi 444 kor., 42600 kor.-ig havi 446 kor., 42800 kor.-ig havi 448 kor., 43000 kor.-ig havi 450 kor., 43200 kor.-ig havi 452 kor., 43400 kor.-ig havi 454 kor., 43600 kor.-ig havi 456 kor., 43800 kor.-ig havi 458 kor., 44000 kor.-ig havi 460 kor., 44200 kor.-ig havi 462 kor., 44400 kor.-ig havi 464 kor., 44600 kor.-ig havi 466 kor., 44800 kor.-ig havi 468 kor., 45000 kor.-ig havi 470 kor., 45200 kor.-ig havi 472 kor., 45400 kor.-ig havi 474 kor., 45600 kor.-ig havi 476 kor., 45800 kor.-ig havi 478 kor., 46000 kor.-ig havi 480 kor., 46200 kor.-ig havi 482 kor., 46400 kor.-ig havi 484 kor., 46600 kor.-ig havi 486 kor., 46800 kor.-ig havi 488 kor., 47000 kor.-ig havi 490 kor., 47200 kor.-ig havi 492 kor., 47400 kor.-ig havi 494 kor., 47600 kor.-ig havi 496 kor., 47800 kor.-ig havi 498 kor., 48000 kor.-ig havi 500 kor., 48200 kor.-ig havi 502 kor., 48400 kor.-ig havi 504 kor., 48600 kor.-ig havi 506 kor., 48800 kor.-ig havi 508 kor., 49000 kor.-ig havi 510 kor., 49200 kor.-ig havi 512 kor., 49400 kor.-ig havi 514 kor., 49600 kor.-ig havi 516 kor., 49800 kor.-ig havi 518 kor., 50000 kor.-ig havi 520 kor., 50200 kor.-ig havi 522 kor., 50400 kor.-ig havi 524 kor., 50600 kor.-ig havi 526 kor., 50800 kor.-ig havi 528 kor., 51000 kor.-ig havi 530 kor., 51200 kor.-ig havi 532 kor., 51400 kor.-ig havi 534 kor., 51600 kor.-ig havi 536 kor., 51800 kor.-ig havi 538 kor., 52000 kor.-ig havi 540 kor., 52200 kor.-ig havi 542 kor., 52400 kor.-ig havi 544 kor., 52600 kor.-ig havi 546 kor., 52800 kor.-ig havi 548 kor., 53000 kor.-ig havi 550 kor., 53200 kor.-ig havi 552 kor., 53400 kor.-ig havi 554 kor., 53600 kor.-ig havi 556 kor., 53800 kor.-ig havi 558 kor., 54000 kor.-ig havi 560 kor., 54200 kor.-ig havi 562 kor., 54400 kor.-ig havi 564 kor., 54600 kor.-ig havi 566 kor., 54800 kor.-ig havi 568 kor., 55000 kor.-ig havi 570 kor., 55200 kor.-ig havi 572 kor., 55400 kor.-ig havi 574 kor., 55600 kor.-ig havi 576 kor., 55800 kor.-ig havi 578 kor., 56000 kor.-ig havi 580 kor., 56200 kor.-ig havi 582 kor., 56400 kor.-ig havi 584 kor., 56600 kor.-ig havi 586 kor., 56800 kor.-ig havi 588 kor., 57000 kor.-ig havi 590 kor., 57200 kor.-ig havi 592 kor., 57400 kor.-ig havi 594 kor., 57600 kor.-ig havi 596 kor., 57800 kor.-ig havi 598 kor., 58000 kor.-ig havi 600 kor., 58200 kor.-ig havi 602 kor., 58400 kor.-ig havi 604 kor., 58600 kor.-ig havi 606 kor., 58800 kor.-ig havi 608 kor., 59000 kor.-ig havi 610 kor., 59200 kor.-ig havi 612 kor., 59400 kor.-ig havi 614 kor., 59600 kor.-ig havi 616 kor., 59800 kor.-ig havi 618 kor., 60000 kor.-ig havi 620 kor., 60200 kor.-ig havi 622 kor., 60400 kor.-ig havi 624 kor., 60600 kor.-ig havi 626 kor., 60800 kor.-ig havi 628 kor., 61000 kor.-ig havi 630 kor., 61200 kor.-ig havi 632 kor., 61400 kor.-ig havi 634 kor., 61600 kor.-ig havi 636 kor., 61800 kor.-ig havi 638 kor., 62000 kor.-ig havi 640 kor., 62200 kor.-ig havi 642 kor., 62400 kor.-ig havi 644 kor., 62600 kor.-ig havi 646 kor., 62800 kor.-ig havi 648 kor., 63000 kor.-ig havi 650 kor., 63200 kor.-ig havi 652 kor., 63400 kor.-ig havi 654 kor., 63600 kor.-ig havi 656 kor., 63800 kor.-ig havi 658 kor., 64000 kor.-ig havi 660 kor., 64200 kor.-ig havi 662 kor., 64400 kor.-ig havi 664 kor., 64600 kor.-ig havi 666 kor., 64800 kor.-ig havi 668 kor., 65000 kor.-ig havi 670 kor., 65200 kor.-ig havi 672 kor., 65400 kor.-ig havi 674 kor., 65600 kor.-ig havi 676 kor., 65800 kor.-ig havi 678 kor., 66000 kor.-ig havi 680 kor., 66200 kor.-ig havi 682 kor., 66400 kor.-ig havi 684 kor., 66600 kor.-ig havi 686 kor., 66800 kor.-ig havi 688 kor., 67000 kor.-ig havi 690 kor., 67200 kor.-ig havi 692 kor., 67400 kor.-ig havi 694 kor., 67600 kor.-ig havi 696 kor., 67800 kor.-ig havi 698 kor., 68000 kor.-ig havi 700 kor., 68200 kor.-ig havi 702 kor., 68400 kor.-ig havi 704 kor., 68600 kor.-ig havi 706 kor., 68800 kor.-ig havi 708 kor., 69000 kor.-ig havi 710 kor., 69200 kor.-ig havi 712 kor., 69400 kor.-ig havi 714 kor., 69600 kor.-ig havi 716 kor., 69800 kor.-ig havi 718 kor., 70000 kor.-ig havi 720 kor., 70200 kor.-ig havi 722 kor., 70400 kor.-ig havi 724 kor., 70600 kor.-ig havi 726 kor., 70800 kor.-ig havi 728 kor., 71000 kor.-ig havi 730 kor., 71200 kor.-ig havi 732 kor., 71400 kor.-ig havi 734 kor., 71600 kor.-ig havi 736 kor., 71800 kor.-ig havi 738 kor., 72000 kor.-ig havi 740 kor., 72200 kor.-ig havi 742 kor., 72400 kor.-ig havi 744 kor., 72600 kor.-ig havi 746 kor., 72800 kor.-ig havi 748 kor., 73000 kor.-ig havi 750 kor., 73200 kor.-ig havi 752 kor., 73400 kor.-ig havi 754 kor., 73600 kor.-ig havi 756 kor., 73800 kor.-ig havi 758 kor., 74000 kor.-ig havi 760 kor., 74200 kor.-ig havi 762 kor., 74400 kor.-ig havi 764 kor., 74600 kor.-ig havi 766 kor., 74800 kor.-ig havi 768 kor., 75000 kor.-ig havi 770 kor., 75200 kor.-ig havi 772 kor., 75400 kor.-ig havi 774 kor., 75600 kor.-ig havi 776 kor., 75800 kor.-ig havi 778 kor., 76000 kor.-ig havi 780 kor., 76200 kor.-ig havi 782 kor., 76400 kor.-ig havi 784 kor., 76600 kor.-ig havi 786 kor., 76800 kor.-ig havi 788 kor., 77000 kor.-ig havi 790 kor., 77200 kor.-ig havi 792 kor., 77400 kor.-ig havi 794 kor., 77600 kor.-ig havi 796 kor., 77800 kor.-ig havi 798 kor., 78000 kor.-ig havi 800 kor., 78200 kor.-ig havi 802 kor., 78400 kor.-ig havi 804 kor., 78600 kor.-ig havi 806 kor., 78800 kor.-ig havi 808 kor., 79000 kor.-ig havi 810 kor., 79200 kor.-ig havi 812 kor., 79400 kor.-ig havi 814 kor., 79600 kor.-ig havi 816 kor., 79800 kor.-ig havi 818 kor., 80000 kor.-ig havi 820 kor., 80200 kor.-ig havi 822 kor., 80400 kor.-ig havi 824 kor., 80600 kor.-ig havi 826 kor., 80800 kor.-ig havi 828 kor., 81000 kor.-ig havi 830 kor., 81200 kor.-ig havi 832 kor., 81400 kor.-ig havi 834 kor., 81600 kor.-ig havi 836 kor., 81800 kor.-ig havi 838 kor., 82000 kor.-ig havi 840 kor., 82200 kor.-ig havi 842 kor., 82400 kor.-ig havi 844 kor., 82600 kor.-ig havi 846 kor., 82800 kor.-ig havi 848 kor., 83000 kor.-ig havi 850 kor., 83200 kor.-ig havi 852 kor., 83400 kor.-ig havi 854 kor., 83600 kor.-ig havi 856 kor., 83800 kor.-ig havi 858 kor., 84000 kor.-ig havi 860 kor., 84200 kor.-ig havi 862 kor., 84400 kor.-ig havi 864 kor., 84600 kor.-ig havi 866 kor., 84800 kor.-ig havi 868 kor., 85000 kor.-ig havi 870 kor., 85200 kor.-ig havi 872 kor., 85400 kor.-ig havi 874 kor., 85600 kor.-ig havi 876 kor., 85800 kor.-ig havi 878 kor., 86000 kor.-ig havi 880 kor., 86200 kor.-ig havi 882 kor., 86400 kor.-ig havi 884 kor., 86600 kor.-ig havi 886 kor., 86800 kor.-ig havi 888 kor., 87000 kor.-ig havi 890 kor., 87200 kor.-ig havi 892 kor., 87400 kor.-ig havi 894 kor., 87600 kor.-ig havi 896 kor., 87800 kor.-ig havi 898 kor., 88000 kor.-ig havi 900 kor., 88200 kor.-ig havi 902 kor., 88400 kor.-ig havi 904 kor., 88600 kor.-ig havi 906 kor., 88800 kor.-ig havi 908 kor., 89000 kor.-ig havi 910 kor., 89200 kor.-ig havi 912 kor., 89400 kor.-ig havi 914 kor., 89600 kor.-ig havi 916 kor., 89800 kor.-ig havi 918 kor., 90000 kor.-ig havi 920 kor., 90200 kor.-ig havi 922 kor., 90400 kor.-ig havi 924 kor., 90600 kor.-ig havi 926 kor., 90800 kor.-ig havi 928 kor., 91000 kor.-ig havi 930 kor., 91200 kor.-ig havi 932 kor., 91400 kor.-ig havi 934 kor., 91600 kor.-ig havi 936 kor., 91800 kor.-ig havi 938 kor., 92000 kor.-ig havi 940 kor., 92200 kor.-ig havi 942 kor., 92400 kor.-ig havi 944 kor., 92600 kor.-ig havi 946 kor., 92800 kor.-ig havi 948 kor., 93000 kor.-ig havi 950 kor., 93200 kor.-ig havi 952 kor., 93400 kor.-ig havi 954 kor., 93600 kor.-ig havi 956 kor., 93800 kor.-ig havi 958 kor., 94000 kor.-ig havi 960 kor., 94200 kor.-ig havi 962 kor., 94400 kor.-ig havi 964 kor., 94600 kor.-ig havi 966 kor., 94800 kor.-ig havi 968 kor., 95000 kor.-ig havi 970 kor., 95200 kor.-ig havi 972 kor., 95400 kor.-ig havi 974 kor., 95600 kor.-ig havi 976 kor., 95800 kor.-ig havi 978 kor., 96000 kor.-ig havi 980 kor., 96200 kor.-ig havi 982 kor., 96400 kor.-ig havi 984 kor., 96600 kor.-ig havi 986 kor., 96800 kor.-ig havi 988 kor., 97000 kor.-ig havi 990 kor., 97200 kor.-ig havi 992 kor., 97400 kor.-ig havi 994 kor., 97600 kor.-ig havi 996 kor., 97800 kor.-ig havi 998 kor., 98000 kor.-ig havi 1000 kor., 98200 kor.-ig havi 1002 kor., 98400 kor.-ig havi 1004 kor., 98600 kor.-ig havi 1006 kor., 98800 kor.-ig havi 1008 kor., 99000 kor.-ig havi 1010 kor., 99200 kor.-ig havi 1012 kor., 99400 kor.-ig havi 1014 kor., 99600 kor.-ig havi 1016 kor., 99800 kor.-ig havi 1018 kor., 100000 kor.-ig havi 1020 kor., 100200 kor.-ig havi 1022 kor., 100400 kor.-ig havi 1024 kor., 100600 kor.-ig havi 1026 kor., 100800 kor.-ig havi 1028 kor., 101000 kor.-ig havi 1030 kor., 101200 kor.-ig havi 1032 kor., 101400 kor.-ig havi 1034 kor., 101600 kor.-ig havi 1036 kor., 101800 kor.-ig havi 1038 kor., 102000 kor.-ig havi 1040 kor., 102200 kor.-ig havi 1042 kor., 102400 kor.-ig havi 1044 kor., 102600 kor.-ig havi 1046 kor., 102800 kor.-ig havi 1048 kor., 103000 kor.-ig havi 1050 kor., 103200 kor.-ig havi 1052 kor., 103400 kor.-ig havi 1054 kor., 103600 kor.-ig havi 1056 kor., 103800 kor.-ig havi 1058 kor., 104000 kor.-ig havi 1060 kor., 104200 kor.-ig havi 1062 kor., 104400 kor.-ig havi 1064 kor., 104600 kor.-ig havi 1066 kor., 104800 kor.-ig havi 1068 kor., 105000 kor.-ig havi 1070 kor., 105200 kor.-ig havi 1072 kor., 105400 kor.-ig havi 1074 kor., 105600 kor.-ig havi 1076 kor., 105800 kor.-ig havi 1078 kor., 106000 kor.-ig havi 1080 kor., 106200 kor.-ig havi 1082 kor., 106400 kor.-ig havi 1084 kor., 106600 kor.-ig havi 1086 kor., 106800 kor.-ig havi 108

Bánsági kincskeresők a XVIII. században.

Hogy a török uralomnak 165 évre terjedő idejében a törökök foglalkoztak-e a Bánságban a földbe esetleg elrejtett kincsek föl kutatásával: arra nem maradtak adataink, de alig szabadult föl a Bánság a törökuralom alól, mindjárt megindult a kincskeresés. Foglalkoznak ezzel a javasasszonyok, egyszerű emberek, polgárok, hivatalos személyek; akad a kutatók között egy alispán, egy Bethlen gróf is, a ki egykori őseinek iktári birtokán szeretett volna holmi elásott kincsekhez jutni. Sőt maga a bánsági adminisztráció is beállott a kincskeresők sorába. Achmed török hasa pedig alkalmasint a törökök elásott kincsét kutatta Versecz körül 1728 ban. A bánsági tartományi kormány — a mennyire csak tőle kitelt — mindenkor szemmel tartotta a kincskeresőket. A kik kérelmeztek, azoknak meg is engedte, de mindenkor erős hatósági ellenőrzés alatt; a kik pedig eltitkolták, azokat megbüntette.

A lugosi és faceti kerületi tisztartó — Rác — 1724 március 23-án jelentette a bánsági adminisztrációnak Temesvárra, hogy Marcsina falu közelében bizonyos emberek a földből pénz tőstak ki. A tartományi kormány erre 1724 április 9 én meghagyja Rácznak, hogy a pénztaláló emberek a pénz beváltása végett Temesvárra küldessenek; azokat a zsidókat pedig, a kik tőlök már néhány darabot uzsora módra szedtek el, őrizet alatt kell beszállítani. Valószínű, hogy ebből az emlélelemből valók voltak azok az érmek, a melyet Spindler tisztartó küldött sógorának, Kempelen Engelbert harminczadosnak, mert ez 1724 november 9-én közönetet fejezi ki a sógornak a megküldött érmekért és más ritkaságokért.

1728 július 2-án a bánsági kormány meghagyja a verseczi hivatalnak, hogy Achmed, török hasa részére minden lehető kisérletet megadjon az általa tervezett kincskutatáshoz. A verseczi hivatal aztán tudatja a bánsági kormányval, hogy a nevezett törökkel harmadfél napon tőstak a keresett pénz után, de semmit sem találtak.

Ugyancsak az 1728. évben, szeptember 24-én, a bánsági kormány meghagyja a pancsovai tisztartóságnak, hogy miután egy Temesvárott elzárt rablónak a vallomása szerint az ő pancsovai háza udvarán, egy eperfa töve alatt 1000 forint, egy ezüst galamb, egy török buzogánnyal lenne elásva: mindezeknek Eberstall János kapitány két más tiszttel együtt nézzen utána.

1732 szeptember 6-án a csákovai tisztartóság egy kihallgatási jegyzőkönyvet terjesztett föl a bánsági kormányval; a jegyzőkönyvet egy ligetbi lakossal vettek föl, a ki állítólag érmekkel telt fazekat talált a Temes folyóban.

1745 január 11-én a lugosi tisztartóság jelentette a bánsági kormányval, hogy Bethlen (Bethlen) gróf Erdélyből egyik itteni birtokára, Iktárra érkezett és az ottani előljárákat kikérdezte, hogy nincsen-e nekik valamelyes tudomás az ottan elásott kincsekről, harangokról stb. A gróf ezután hasonló czélból a közeli falukba utazott.

1747 december 3-án a verseczi tisztartóság néhány kincskereső nőszemélyt fogott el, valószínűleg öreg asszonyokat, a kik azonban félelmökhöz magokat javasasszonyoknak állították. A tisztartóság nem fogadta el ezt a mentséget, hanem elküldte őket Temesvárra a bánsági kormányhoz.

Akadnak egyesek, a kik az udvarhoz folyamodtak kincsesatási engedély kinyeréséért. Így tett 1748-ban az Ujvidéken lakó Vuko Miklós és Brankó a társaikkal, a kik azt kérték, hogy a Becskereken állítólag elásott kincseket felásathassák; az 1748 február 5-iki udvari parancs megbagyta a tartományi kormányzóságnak, hogy a nevezetteknek és társaiknak az illető ástak csak egy hivatalos bizottság jelenlétében engedhető meg, a mely bizottságban ott legyen a kerületi fő- és altisztartó. E bizottsághoz sorolandó még a kincskeresők részéről kívánt Heill Ignác, az ujvidéki városbíró, mint magán-személy. Mindez részökre a bánsági kormány által tudtul adassék.

1750 január 29-én a szőregi altisztartó jelenti a temesvári adminisztrációnak, hogy néhány szegedi lakos, közöttük Lábadai alispán, már több ízben azt az ajánlatot tették, hogy nekik azon a vidéken a kincskeresést engedjék meg.

1753 május 26-án a bánsági kormány tudatja ama néhány magyarral, a kik hozzáfordultak a kincskeresés megengedése végett, hogy négy hét alatt jelentkezzenek.

E közben maga a bánsági kormány is kincskeresésre adta magát. Valamelyes birt ballott arról, hogy az őrségi csanádi templom fundamentumában kincsek volna elrejtve, azért, 1753-ban a csanádi kerületi ellenőrt, egy Mayer nevű megbizta, hogy a kincsek keresésére, mint az adminisztráció megbizottja, Csanádra menjen. A többire nézve oda utasítja, hogy ahhoz tartsa magát, a mit a Temesvárról szintén a helyszínére menő Lügler nevű könyvelővel közöltek. Mit végzett és mit talált a két jeles férfiú, nem tudjuk. Annyi bizonyos, hogy a bánsági adminisztráció felkérte a Temesvárott székelő General-Kommandót, hogy küldjön ki egy fő-tisztet tizenkét katonával Csanádra, az ottani templom fundamentumában állítólag feltalált kincs ügyében oda küldött bizottság megvizsgálására. Hogy a dolog nem a legsimábban ment, ama szíraz adat bizonyítja, hogy a bánsági kormány felszólította Lügler-t: tegyen jelentést arról, hogy miként viselkedett ő a Csanádon állítólag elrejtett kincsek kutatása alkalmával.

KÉPEINKHEZ.

A síófoki lóversenyekről.

A Balaton vidéke az utóbbi években erősen fellendült. Végre a bazaar nyaraló közönség is felfedezte a magyar tenger környékét. Még nem is oly rég ideje, hogy hazánk más vidékének lakossága csak birból és iskolai könyvekből ismerte a Balaton kies vidékét s most márezer meg ezer fővárosi és más vidéki ember tölti

Kerjen egy példányt

ezünni könyvet ingyen

«MŰPARI CZIKKEK ELLENŐRE»

Lőrincz M. és Társa vezégtől, Kecskemét. Sok pénzt takarít meg vele!!

ott a nyarat, különösen azóta, hogy a Balatont minden oldaláról vasuton meg lehet közelíteni, önzönlik oda az üdülni vágyó intelligens közönség. Nagyon természetes, hogy ennyi népnek a szórakoztatásáról is kellett gondoskodni. S mondhatni, hogy egyrészt ezt a célt szolgálják a Siófokon tartott lóversenyek is. Tudvalevő dolog ugyanis, hogy nálunk erősen ki van fejlődve a turf iránti érzék az emberekben s a Balatonvidéki nyaralók is bizonyára ünnepszámba veszik a siófoki 3—4 napos lóversenyeket. A hány szép asszony és leány van a Balaton környékén, a pompás vasuti és hajó közlekedés felhasználása mellett, — mint az képeinken is látható — mind ott van ilyenkor magát és toilletjét mutogatni, no meg fogadásokat kötni és férjeikkel és gavallérjaikkal köttetni, mert hát nevesebb istalótulajdonosaink is felkeresik a siófoki pályát. Jó favorit mindig akad, a turfátogatónak pedig csak éppen ez kell, hogy mindig pillanatnyi pénzzavarából, a reménybeli nyereségre számítva, kimenekülést reméljen.

HIREK.

Új honvédelmi államtitkár. Ő császári és apostoli királyi Felsége, Bad-Ischlben, 1910. évi július hó 8-án kelt legfelsőbb elhatározásával Ivándai Karátson Lajos államtitkári czimmal és jelleggel felrubázott ministeri tanácsost a honvédelmi ministerium államtitkárává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. Karátson államtitkár a honvédelmi ministeriumnak régi, kipróbált és egyéni tulajdonságainál fogva köztisztelet és szeretetnek örvendő tagja, kikit nagy szakismerete, helyes jogi érzéke, széles látóköre és pártatlanosága e magas állásra egyaránt praedestinálnak. Kinevezése — mely az illetékes körökben őszinte örömet keltett — megérdemelt jutalmazása volt annak a kipróbált sokoldalú tevékenységének, melyet vezetői minőségben, a honvédelmi ministerium elnöki osztályában hosszú időn át kifejtett. Az új államtitkár Ziegler Károly tábornoknak, mint a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének, a m. kir. csendőr tisztikar nevében is — szemlekorútról — kifejezett szerencsekívánataért, egy hozzá intézett melegbangu levélben mondott köszönetet. A csendőrség Őméltóságában egy hathatós pártfogót talált.

Adomány egy létesítendő csendőrségi internátus céljaira. A m. kir. honvédelmi minister úr — a belügyminister úrral egyetértőleg — a csendőrségi oknyomozó történetnek ez idő szerinti kiadásától eltekintett s az órsók átalányából ezen müre annak idején összegyűlt összegből, az eddigi munkálatok költségeinek levonása illetve fedezése után még fennmaradó 5201 K 39 fillért, ugyancsak a belügyminister úrral egyetértőleg, egy csendőrségi gyermekinternátus céljaira adományozta, mely összeg, az internátus felállításáig, gyümölcsözötten fog keltezni. Vezető czikkünk intencióinak megfelelőleg kérjük az internátusra szánt összeget a III. sz. csendőrkerületi parancsnokság czimére elküldeni. A honvédelmi ministerium tisztikara és az oda beosztott altisztek e nemes célra szintén 100 koronát adományoztak, a mely összeggel a gyűjtés megindult. Az adományok esetről-esetre lapunkban nyugtáztatnak.

Posta- és távirada segédtiszti próbaszolgálat átmeneti beszüntetése. A honvédelmi minister a kereskedelemügyi ministertől vett értesítés alapján 1910/11/20 sz. alatt egy rendeletet bocsátott ki, amely szerint, miután a posta- és táviradasegédtisztek költségvetésileg rend-

szerezített létszámiban ez idő szerint üresedés nincs, a természetes fogyatékn következtében a létszámában beálló hiány pótlására pedig a már próbaszolgálatra bocsátott és részben már vizagázott altisztek egyelőre elegendők lévön, a próbaszolgálatra való bocsátásnak átmeneti beszüntetése vált szükségessé. Erről az érdekeltekt igényjogosult altisztek azzal értesítettnek, hogy az idő, a midlön próbaszolgálatra bocsátásukat újból kérhetik, közöltetni fog.

Vizbefult csendőr. Kovács Márton vajzakai örsbeli csendőr rendez szolgálat teljesítése közben, július 16-án, este 11 órakor a vukovári állomás közelében a Dunába fuladt. Hullája eddig még nem volt megtalálható.

KÜLÖNFÉLÉK.

A fagyalt története. A középkorban még nem ismerték a fagyaltot. Feltalálói olasz cukrászok voltak, a kik a XVIII. század elején először állítottak elő mesterséges jeget és havat és ezt azután vaniliával meg más fűszerekkel és cukorral keverve frissítő gyanánt nyújtották a közönségnek. Párisban egy Procopio Culbelli nevű olasz ember készítet először fagyaltot, a kinek 1760 körül Párisban nagy kávéháza volt. Az újfajta frissítő csakbamar közkedvelté lett, maga Culbelli pedig, a ki a fagyaltot gyümölcs- és virágizek hozzákeverésével sokféle változatban állította elő, nagyon meggazdagodott. A fagyalt első nagy diadalai azonban Vatelnek, Condé Lajos szakácsának a korába esnek, a ki, mint ismeretes, tulzott érzékenysége következtében öngyilkosságot követett el, mert egy nagy lakomához a halak nem érkeztek meg idejekorán. A mikor XIV. Lajos a rocroyi győzöt Cbantillyban meglátogattu, Vatel olyan ebédet készített, hogy azzal magát XIV. Lajost is bámulatra ragadta. Az ebéd végén pedig minden egyes vendégnek aranyozott ezüsttányéron friss tojást találtak. A tojások meglehetősen basonlitottak igazi tojásokhoz és csak a mikor fel akarták törni, akkor tünt ki, hogy nem tojások, hanem fagyasztott édességek voltak.

Az automobil. Az amerikai Egyesült-Államok területén 150 társaság gyártja napjainkban az automobiloikat, magában Michiganban 45 társaság van, melyeknek évi összprodukeziója 140,000 automobilt tesz ki; e társaság közül 23 Detroitban működik, melyek évenként 85,000 automobilt (30 millió dollár értékben) állítanak elő. Detroitban az automobilgyárak 39,000 embernek adnak állandó munkát, míg az automobilgyártással vonatkozásban levő gyárak munkáslétszáma kb. 19,000, úgy hogy Detroitban 58,000 munkás, illetve (a munkások családtagjait is ideértve) 200,000 lélek anyagi sorsa az automobil piacának hullámozásától függ. Ezen 58,000 munkás beti keresménye kb. 1 millió dollárt tesz ki. Detroitban az automobilgyárak befektetési költsége 10 millió dollárra rugott. Az ezen évben előállító automobiloik összára 200 millió dollárt fog kitonni. Jelenleg a detroitli előkelőbb automobilgyárak közül bármely kettő évenként 20 millió dollár értékű automobil-átlagot bizonyosan termel. Detroitban a vásárló igényei teljesen kielégítő nek, mert vehet 500 dolláros kis kocsi épügy, mint egy 8000 dolláros limousine-t. Az automobil-ipar Detroit városát máris egy hatalmas szálloda-városá tette s a kereskedelem minden ágon hatalmasan megindult. Los-Angeles kivételével nincs a földön még egy város, melyben 1000 lakosra annyi automobil esnék, mint Detroitban.

Kíváncsi állatok. A kíváncsiság nem az emberek előjoga: az állatok is kíváncsiak. Egyike a legkíváncsiabb állatoknak a kecske és a zerge. A vadászok ki is használják a zergének ezt a tulajdonságát és ba törbe akarják csalni, egyszerűen valami szokatlan tárgyat tesznek valamilyen feltűnő helyre. A zergék akkor nem tudják megállni, hogy a dolgot közelebből meg ne nézzék és a vadászok lesből könnyen lelőhetik. A majmok és kutyák is élénken érdeklődnek minden új dolog iránt. Egy természetűdős írja, hogy Afrikában egyszer vázlatot készített és akkor több majom közeledett, a melyek kíváncsian szemlélték, hogy mit rajzol a tudós. Sőt a tudós többször elkergette őket, de mindig visszatértek. Laborde párisi fiziológus egy mókusról tesz említést, a mely olyan hü volt hozzá, mint egy kutya, és mindig a vállára ugrott, hogy a mikroszkopba tekinthessen. Ha az állatok kíváncsiságát fel akarjuk kelteni, legegyszerűbb, ha tükör elé állítjuk őket. A tükörképben rendszeren valamilyen társukat vélik felismerni és ezért szinte örvöngve ide-oda ugrál a tükör előtt. Caupán a majmok ismerik fel a tükörben önmaguknak a képét. Nem ritka eset azonban, hogy a kutyák a tükörképben felismerik urukat. A hádeni nagyhercegség egyik kisebb városkájában egy liba tett szert nagy hirre a kíváncsisága által. Valahányszor ugyanis a kisbíró dobszóval bejárt a városkát és közhírré tette a hatósági híreket a liha mindig elvált társaitól, az egész városban át követte a kisbíró és nyitott csőrrel hallgatta mindig végig a kisbíró kihirdetését.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek, Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szűvegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenké által

megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködéseknek eleje vétesseék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

I. Gy. csendőr Szuchahóra. 1. Igen, feltéve, hogy minden tekintetben megfelel. 2. Órparancsnoka minden körülmények között megadja a felvilágosítást.

Törvénytelen. A jelen esetben jogosan csak azt a vezetéknevet használhatja, a mely keresztnevelében fel van tüntetve. Ny természetű ügyekben legfelsőbb fokban a belügyminiszter dönt.

C. órav. Datta. 1. A gyengélkedő nő legénység családja körében ápoltatik, teljesen mellékes, hogy az illető nő a laktanyában vagy azon kívül lakik. 2. A szárnyparancsnokság határozza meg a letöltés módozatait.

Hegyek közti csendőr. Forduljon kérelmével közvetlenül az államrendőrséghez.

A. J. őrmester. 1. Nem kell csatolni semmit, ha azonban van négy középiskolája, akkor a vonatkozó bizonyítványt. 2. Nem. 3. Igen, benyújthatja; kinevezés azonban már más kérdés. 4. Szolg. uton.

Nyugdíjas. Volt már reá eset, hogy a belügyminiszterium külföldre is utalványozott nyugdíjat; az is megtörtént már, hogy a külföldön tartózkodó nyugdíjas illetményei a honnlevő családtagok közeihez lettek kiutalva. Mindezt azonban a belügyminiszteriumtól — kellően megindokolva — kérvényezni kell.

Több kérdezősködőnek. A csendőrség története röviden válaszolva van lapunk 1907. évi 1. számában.

B. A. 1. Ha sörvét a csendőrségi szolgálat teljesítése következtében kapta s rokkantnak lett osztályozva, akkor az igényjogosultsági igazolvány kiadása iránti intézkedések megtételét kérje szárnyparancsnokságtól. 2. Pályázhatik vele oda is, de az igazolvány négy középiskolát nem pótol. Altsietzi vizsgához és négy középiskolához van kötve.

S. csendőr határszéli őrs. Kérelmezheti, esetleg át is veszik, de igényről szó sincs.

Sz. S. járőrm. A várakozási illetékkel töltött szabadság ideje a nyugdíj kiszabásánál figyelembe nem vétetik.

Méhészeti egyesület nagyon sok van; miért óhajtja tudni? Ha méheket óbajt tartani, akkor a földmivelésügyi miniszteriumhoz kell fordulni, a honnan kaptárokat és rajokat egyaránt kiutalnak, főleg ha egy csendőrre óhajtana méhészettel foglalkozni.

B. M. Zalatna. 1. Ha szabályrendeletileg nincs tiltva, akkor nem képez semmit. Sorsjegyeire később.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Rományi** legújabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, Király-u. 58. Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ szállítói

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban szállítását

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

MEGELŐZÖTT!
MOSKOVITS
ANATOMIAI
CZIPŐGYÁR R.T.
NAGYVÁRAD
BUDAPEST
RÁKÓCZI-ÚT 6.

HIVATALOS RÉSZ.

Curiai döntvények.

I. Vádlott abban nyilvánuló ravasz fondorlattal, hogy valódi jó pénzért háromszor annyi névértékű, forgalomba hozatalra alkalmas hamis bankjegyet fog szerezni, tévedésbe ejtve, a sértettet bizonyos pénzüsszeg átadására rá birta s ezáltal magának jogtalan vagyoni hasznot, sértettnek ugyanannyi vagyoni kárt okozott; ez a cselekmény a csalás büntetést állapítja meg. — II. Bűnpártolás vétségében mondattak bűnösöknek, kik az ilykép elkövetett csalásból származó előny biztosítására, anélkül, hogy eziránt a tettessel a családok elkövetése előtt megegyeztek volna, közreműködtek oly módon, hogy a csalót a sértettektől megszabadították oly módon, hogy egyikük a csalót a rendőri minőséget színlelő egyetértő társ elé vezette, ki a csalót mint pénzhamisítót színelg letartóztatta, az ettől megriadt sértetteket futni engedte, ezzel ugyanis a vádlottak előmozdították a vádlottnak azt az érdekét, hogy a sértettek feljelentést ne tegyenek, ez a hatóság üldözése elől meneküljön s a család büntetési útján szerzett vagyoni előny hirtokában zavartalanul megmaradjon.

(Curia 1909 november 11. 1476/1909. III. Bt.)

Őrsáthelyezés.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület dévai szárnyának területén fekvő tekerői őrs, 1910 július 1-ével Nagymásra helyeztetett át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur rendeletére a m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bráth Dezső őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén hosszabb időn át kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységeért.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Bokor Jakab járásőrmester, a folyó évben Kézdivásárhelyen két ízben is megtartott országgyűlési képviselőválasztások, de különösen az azokat megelőző mozgalmak alkalmával a kézdi járás területén lankadatlan buzgalommal, körültekintéssel és tapintatossággal teljesített szolgálataiért, amellyel komoly zavargásoknak elejét vette.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. sz. csendőrkerület parancsnoksága által: Szlatki Erazmus cz. őrmester, Jantosik Ferencz, Simon József és Domokos József csendőrök azért, mert az árvaváraljai laktanyával egy fedél alatt álló szomszédos épületben keletkezett tüzet bátor, gyors és ügyesen foganatosított tűzoltással elfojtották s ez által úgy a magán, mint a kincstári tárgyakat az elégéstől megmentették.

Előléptettek:

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:
A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:
1910. évi július hó 7-ével:

Szabó István, Nagy István I., Panyik Lajos, Józsa György, Balog András, Moszor Péter, Venczel István, Nasaleán József, Gál István és Lakatos Péter csendőrök, *csendőrr czimzes őrsvezetőkké.*

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:
Filker Károly, Kádár Bálint, Bakó Sámuel, Péter Ignác, Barabás Mózes, Váradi Ádám, Imecs Péter, Kocsis Ferencz Mihály és Hirn Ferencz csendőrök, továbbá:
A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:
Magyar István, Kis Elek, Pap Demeter, Pojna Miklós, Lisztes Péter, Kurcsik Antal, Kővári József, Bággye György és Csász György csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:
Ambrus Antal cz. őrmester, Pálosi Ágnessel, 1910 június 21-én, Csikmadarason.

Schwáb József műorás és ékszerész Szabadka, Rudics-u.

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri akar vásárolni, úgy késszen mint részetre, forduljon olyan czéghöz, amely rövid 1—2 év alatt kizárólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levelben részesült, ezen elismerést csak azért értik el, mivel a saját kezéből szabályzott óra egy hó alatt legfeljebb csak 5 perccel különbözhet. Kérem sziveskedjenek mintákat kérni. A mintáknak ára 8 koronától feljebb.

VÁRNAY és FIA == BUDAPEST, ==
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikon II. kiadásából már csak kevés példány van raktáron, ajánlatos azok mielőbbi beszerzése 4 K kedvezményes áron, mely 1 K részletekben is fizethető.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A közártalmuak és gyanusítottak nyilvántartása.

Irta: Argus.

Az Ált. szolg. határozványok VII. fejezet 27. pontjának 3., 4. és 5. alpontjai értelmében minden őrsnek köteletségében áll, az őrs körletébe tartozó községek, puszták és telepek lakossága között ismert vagy észlelt közártalmu, gyanus és rosszhirben álló, valamint a verekedésre, dubajkodásra hajlandó, szóval a személy és vagyonbiztonságra veszélyes egyénekről előjegyzési könyvecskéket vezetni azért, hogy az őrsre került s ott a szükséges személyi ismerettel nem rendelkező őrsparancsnok vagy legénység, a személyismeret megszerzéséhez és gyarapításához azok adatait némi tájékozódással felhasználhassa.

Szándékosan használom itt ezt a kifejezést, hogy „némi tájékozódással”. Mert ezek az előjegyzési könyvek csak abban az esetben nyújtanak teljes és reális tájékozódást az említett módon minősített egyének megismerésére, ha rendszeren és a szolgálatnak megfelelően vezetnek. Ha azonban, mint egyes őrsökön tapasztalható, csak éppen átvezetik a régi könyvből és így tartják nyilván az egyes egyének neveit, foglalkozását, mely irányban való közártalmuságát és összeköttetéseit, hogy ezzel az Ált. Szolg. határozványok fentebb említett rendelkezéseinek úgy a hogy eleget tegyenek, de a szerzett tapasztalatok alapján sem ezeket nem pótolják újabb adatokkal, sem a felfedezett ilyen egyének neveivel nem bővítik a nyilvántartást; vagy olyanokkal bővítik, a kik tulajdonképen nem is oda valók: még azt az említett némi tájékozódást sem nyújtják s a mit nyújtanak, az sem felel meg a rendelkezés intencióinak és így a szolgálatra semmiféle előnnyel sem bír.

Már pedig eme jegyzék-könyvecske, pontos vezetés mellett, annyira fontos és nélkülözhetetlen kiegészítő része, jobban mondva segédeszköze a csendőrségi szolgálatnak, hogy az Ált. szolg. határozványok rendelkezései nélkül is, minden egyes csendőrnek — az adatok beszerzésére minden szolgálat alkalmával törekedve — vezetni kellene egy ilyen könyvecskét vagy füzetet s azt újabb adatokkal a már ismert egyénekre nézve kibővíteni, az újabban felfedezett ily egyéneket nyilvántartásba venni, mert enélkül, mint azt napról-

napra tapasztalhatjuk, a csendőrségi szolgálatot eredményesen teljesíteni nem is lehet.

Ha azonban azt akarjuk, hogy ez a jegyzék-könyvecske, úgy nekünk, mint utódainknak a szolgálatra csakugyan olyan segédeszközül szolgáljon, mint az az Ált. szolg. határozványok intencióiból következtethető és a csendőrségi szolgálat is megköveteli, akkor nem szabad annak helyes vezetését, kiegészítését, az egy vagy más okból elenyészett adatok törlését elhanyagolnunk, hanem minden tudásunkkal és igyekezetünkkel arra kell törekednünk, hogy az a jegyzék a tényleg-állapotoknak hü képét adja.

Tudjuk nagyon jól, hogy a lakosság születés, elhalálozás, ki- és beköltözés folytán napról-napra változás alatt áll. A régen ismert közártalmuak, gyanusítottak előregednek, elhalnak, esetleg más helyre költöznek s helyükbe újabbak jönnek, esetleg fedeztetnek fel, a kiket még nem ismerünk. És változik az ember természete is. A ki huzamosabb ideig egy vagy más irányban veszélyeztette a közbiztonságot, egyszer csak magába tér, tisztességes emberré lesz és a további bűnös szerepléstől visszavonul.

A jegyzék-könyvecske vezetése tehát csak akkor felelhet meg a követelményeknek és csak akkor veheti hasznát a csendőr is, ha a felsorolt változásokra nézve is felvilágosítást nyújt.

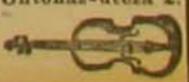
E könyvecskébe való adatok beszerzése és a könyvecske helyes vezetése pedig nem is olyan nehéz és nem is olyan rendkívüli képesítést követel, mint a minőnek első pillanatra látszik. Nem kell abhoz más, mint jóakarát, szigorú köteleességtudás, szorgalom és kitartó érdeklődés a csendőrségi szolgálattal összefüggésben levő dolgok iránt.

A mindenkori szolgálatok alkalmával annyira módjában áll a csendőrnek az ehhez való adatokat gyűjteni, hogy ha igazán helyesen fogja fel a hivatását és kevésbé is sarkalja az ambíció, hogy szolgálatát eredményesen teljesítse, mellőzni se tudja ebbeli kötelessége teljesítését. A gyűjtött adatok bevezetése pedig még kevesebb munkát igényel s akár mindjárt a bevonulás után, akár estenként könnyen elvégezhető s ugyanakkor a bajtársakkal való megbeszélés tárgyát is képezheti.

Az azonban tény, hogy e jegyzék-könyvecske vezetéséhez bizonyos szakértelem mégis szükséges. De a hozzá-

STOWASSER JÁNOS osztrák és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadságharcos Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása oleáon eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.**

értésnek nem az irály választékoságában, a kifejezések megráogatásában és nem is a szép írásban kell megnyilvánulni, hanem annak felismerésében, hogy kiket kell a jegyzékbe vezetni, kik ellen és mily irányban kell az adatokat gyűjteni.

Nagyon téves felfogás az, hogy minden büntettes közártalmu és a közártalmu minden bozzátartozója gyanus egyén, tehát a jegyzék-könyvecskébe bevezetendő. A szakértelem tebát ezek megválogatásához szükséges.

Hogy tehát ezzel tisztában legyünk, egyes előfordulható mellékkörülmények mellett, szemelött kell tartanunk a következőket:

Közártalmunak csak az olyan egyént minősíthetjük jogosan, a ki a vagyonbiztonságra huzamosabb időn át veszélyes volt; a kire az egyszeri hosszabb vagy többszöri büntetés semmiféle javító hatással nem volt; a ki szabadságvesztés büntetése kiállása után előbbi hibáiba vagy mindjárt, vagy rövid idő elteltével visszaesik; vagy a kit először fedeztünk is fel, de már akkor többrendbeli és súlyosabb természetű bűncselekményt derítettünk rá és olyan környezetben találtunk, hogy ennél és összeköttetéseinél fogva is okot ad a vele szemben való későbbi bizalmatlanságra.

Gyanusoknak pedig azokat az egyéneket tekintjük, még ha jobbmóduak is, a kik az előbb felsoroltakkal bizalmas összeköttetésben állanak, azok társaságában szívesen időznek, azok barátságát feltűnően keresik s ba esetleg bajba kerülnek, alibi vagy büntelenségüket másként bizonyító tanuként beigazoltan hamis célzattal jelentkeznek. Sőt lehetnek esetek, a mikor gyanusnak minősíthető az a jobbmódu birtokos is, a ki tudva közártalmu egyéneket fogad fel cselédnek vagy más alkalmazottnak.

Mindezek tehát, természetesen csak azután, ha közártalmuságukra vagy gyanuságukra megdönthetetlen bizonyítékokkal rendelkezünk, a jegyzék-könyvecskébe bevezetendők és az ellenök való újabb adatok gyűjtése állandóan folyamatban tartandó.

Az alkalmi büntetések azonban, bármily súlyos bűncselekményt követtek is el, még ezen az alapon a nyilvántartásba be nem vezethetők. Mert csupán azért, hogy valaki fékezhetetlen bosszúból vagy hirtelen haragjában gyi kosságot vagy emberölést követett el, avagy korlátoltsága folytán esetleg kellő akaraterő hiányában gyujtogatásra vagy más súlyos bűncselekmény elkövetésére rábeszélni vagy pénzbeli ígélet által magát ilyenre csábíttatni engedi, közártalmuaknak nem tekinthetők, ha előéletük egyébként kifogástalan volt s környezetük és összeköttetésük sem enged komolyabb bizalmatlanságra következtetni.

Az ilyen egyének a jegyzék-könyvecskébe csak abban az esetben vezetendők be, ha náluk a felfedeztetéskor vagy büntetésük kiállása után töredelmes bűnbánatot

nem tapasztalunk, sőt azt vesszük észre, hogy a szabadságvesztésbüntetés nem javította meg őket.

E tekintetben pedig könnyen meggyőződést szerezhet magának a csendőr. Első esetben a felmerült bűncselekmény kinyomozásakor, mivel közvetlenül érintkezik a felfedezett tettel s a csendőr nyomozza ki a bűncselekményt előidézett s megkönnyített körülményeket. Ugyanakkor megismerheti az illető előéletét és összeköttetéseit, a melyek mind befolyással lehetnek arra, hogy az illető közártalmunak tekinthető-e? Ha nem tekinthető annak, úgy a nyilvántartás teljesen mellőzendő, mert méltánytalanság és sértő is volna egy máskülönbén tisztességes embert egyszeri tévedéséért örökre vagy hosszabb ideig megbélyegezni azáltal, hogy az őrsbeli csendőrlegénység magánéletét folytonosan megfigyelje.

Ugyancsak így állunk az úgynevezett vérengző, verekedő czim alatt nyilvántartani szokott egyénekekkel is.

A fiatal, legényemberek nagyobb része ugyanis, nem annyira megszokottságból, mint inkább virtuskodásból verekedik. Az indító ok erre rendszeren a leányok miatti versengés, bátorságtogtatás s «a vagyok olyan legény mint te» állításnak eme nem éppen dicséretes módon való erőszakos beigazolása. Alkalom: a községi országos vásárok, bucsuk és tánczvigalmak ideje. Addig jó barátságban szépen megférnek egymás mellett, de ekkor éppen eljövén az ideje a tavaly óta történtek feletti leszámolásnak és mert ilyenkor a lányok egész sokadalma lehet tanuja a virtuskodásnak, hát megtörténik a verekedés. Könnyebb vagy súlyosabb testi sértésekkel. Ez már nem jön számításba. Ez azonban közbiztonsági zavarnak sehohsem tekinthető. Legtöbbször panaszra se jön senki. Ezzel megszegyeníté még a leendő unokáját is. Ebben a tekintetben a «ma nekem, holnap neked» elv alapján állanak.

Éppen ebből folyólag nagyon belytelen volna minden ilyen verekedés tetteit, résztvevőit a nyilvántartásba is bevezetni. Nemcsak azért, mert egyébként igen tisztességes és becsületes emberek, hanem azért is, mert 99%-uk a mint megnősül s (a megélhetés, a családfenntartás gondjai ránehezednek és lassanként benő a feje lágya is, teljesen felhagy a legénykori virtuskodással. Oka sines már rá. A lányok közül a magáét kiküzdötte, sőt egyik-másik szeretne már tőle szabadulni is. Az élet lassanként megőrli őket, csendea, templomos polgárokká változnak át, nyilvántartásuk tehát teljesen felesleges.

Van azonban minden községnek egy-két úgynevezett falurossza, korcsmás, duhaj, munkakerülő, kártyás alak, a kik vagy aglegények maradtak, vagy otthagyták őket az asszony viselkedésük miatt és minden idejüket a korcsmákban töltve, kártyáznak, duhajkodnak s vagy rossz, összeférhetetlen természetükből kifolyólag, vagy egy-két pohár borért, vagy pálinkáért felbérelve bárkit

A legjobb órák,

legsolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyék ingyen!

is megtámadnak, levernek. Olyanok, mint a kivert bika. A társadalom kiközösíti őket s így ellenségévé válnak mindenkinek. Ha nincs más, leverik, összetörik a templomból jövő öregasszonyt is, csakhogy éppen beszéltesse magokról. Így aztán a személybiztonságra állandóan veszélyesekké válnak.

Ezek azok, a kik a jegyzék-könyvecskékben nyilván tartandók. De ezek is csak addig, míg veszélyességük meg nem szűnik, vagy át nem változnak a vagyona nézve is veszélyesekké, vagyis közártalmuakká, a mikor is már abba a rovatba is át kell vezetni őket.

Csak akkor felel meg tehát az előjegyzési-könyvecske hivatásának, ha az az állandó változások szerint vezetetik. És csak így nem fog bekövetkezni az a nevetséges helyzet, hogy évtizedekkel előbb hevezetett alkalmi büntetettek vagy legénykori dubajkodásuk miatt nyilván tartott vérengző verekedők nevei még 50—60 éves korukban is benne szerepelnek az előjegyzési könyvecskékben a már elöregedett, magával is tehetetlen, esetleg már hosszabb idő előtt elhalt, de ki nem törölt közártalmu és gyanus egyének mellett. S így nem nyújtatik alkalom és mód a későbbi csendőröknek arra, hogy jobb meggyőződésük ellenére 25—30 éve előtt büntetett egyéneket, kik azóta tisztességes életet élnek, büntetve nem voltak; vagy számba se vehető kihágásokért büntetett és indokolatlanul nyilvántartott egyéneket, csupán az elődök által hibásan vezetett előjegyzési könyvecskék elavult adatai alapján még mindig közártalmu, gyanus vagy vérengző, verekedő egyénekként kezeljenek s ezáltal magokat esetleg kellemetlen helyzetbe sodortassák.

ÉRDEKES- NYOMOZÁSOK.

Egy gyilkosság kiderítése.

Irta: H. Gy.

A közelmúltban találkoztam volt őrsparancsnokommal, a ki jelenleg a közigazgatási bíróságnál irodatiszt. Még mindig az a csendes, magabizart férfi, mint volt őrsparancsnok korában.

Hangos szót ritkán hallottunk tőle. Minden teendőjét az ő csendes modorában végezte; indulatba sohasem jött; előljárái feltétlenül bíztak benne, mi pedig szerettük.

Láttam egyszer veszélyes helyzetben. Arczomat el-

lepte az izgalom heve s ő olyan nyugodt volt, akár csak az irodában. Akkor is — a veszély tetőpontján — megőrizte hidegvérét s kizárólag ennek volt köszönhető, hogy egy különben teljesen jogos fegyverhasználatot elkerültünk s a törvénynek mégis érvényt szereztünk.

Nyomozásait mindig nagy körültekintéssel vezette s nem nyugodott addig, a míg a helyzetet nem tisztázta.

Gyakran ötletszerűen járt el, de eredménnyel.

Akárhányszor séta közben is nyomozott s sohasem lehetett tudni, hogy a mikor valakivel beszélgetett, nem igyekszik-e egy-egy bonyolultabb bűncselekmény szárait összekeresni.

Egy ilyen nyomozást óhajtok alábbiakban ismertetni.

F. őrmester — csak így fogom volt őrsparancsnokomat nevezni — szabadságon lévén, az őrsöt ideiglenesen a másodaltiszt vezette.

Egy reggelen az a hír terjedt el a községben, hogy Németh István jómodu polgár és községi esküdt az éj folyamán szőlejében levő présházában felakasztotta magát. A hegyőr talált rá, de mikor elvágta a köteleket, akkor Németh már meghalt. A hegyőr értesítette az elbalt feleségét, a ki az eset hallatára annyira megrémült, hogy sirógörce vett rajta erőt, s ha a szomszéd asszonyok nem vigyáznak rá, még a kutba ölte volna magát.

Nem maradt tehát más hátra, minthogy a kocsis Nagy szomszédal kocsióra ültek s a hullát hazaszállították.

Másodaltisztünk rögtön kardot kötött s a halottas házhoz ment, a hol a bir valódiságáról s arról is meggyőződést szerzett, hogy a hullán a külérőszaknak semmi nyoma sincs. Minden jel arra mutatván, hogy Németh csakugyan öngyilkos lett, az ügyben a nyomozást nem ejtették meg, — annál inkább sem, mert az orvos is kijelentette, hogy a hullán külérőszak nyomát nem találta s a halál már este 9—10 órakor beállhatott.

Az öngyilkosság indító okát nem sikerült megállapítani, mert Németh gazdag ember hírében állt, az utóbbi pár hónapot kivéve jó családi életet élt s egészségi állapota sem hagyott kívánni valót fenn.

Felesége egy 30—32 éves szép, egészséges asszony volt, a ki meglehetősen hozományt vitt a 60 felé járó Németh házába, akihez — mint mondják — őszinte vonalommal ragaszkodott. Dolgos asszonynak ismerte mindenki, de köztudomású volt az is, hogy szereti a pipérét s főleg az utóbbi időben, e miatt gyakrabban volt köztük perpatvar, mert a fényűzése sok pénzt emésztett fel.

Szerette a mulatságot is s nagyon tetszett neki, ha a fiatal férfiak fejét el tudta csavarni, de a rászédetek közül egy sem tudott dicsekedni azzal, hogy csak egyszer is átölelhette volna a „szép Némethné” darázs-karasu derekát.

Férje nem féltékenykedett, sőt — italozás közben — maga is mosolyogva nézte feleségének dévajkodásait.

Nem bánta volna ő ezt az ártatlan játékot, csak olyan „fenye sokat” ne költene az asszony szép ruhákra, kendőkre s más eféle haszontalanságokra. Bármit is adott el, valamire mindig szüksége volt az asszonynak.

Ezen azután Németh egyszer annyira dühbe gurult, hogy — vagy négy hete — alaposan helybe hagyta élete párját s azóta feszült viszony volt köztük.

Most, hogy ki van terítve férje, megbocsátott neki

Ha fáj a feje ne tétovászkál, hanem **Beretvás-pastillát** basználjon azonnal

mely 10 peres alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elműlasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Késleli Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

mindent a nagy bánatában majd megszakadt a szíve. Szép temetést is kapott ám a „lelkem uram” három pap szentelte be, a dalárda pedig — a melynek az az elhunyt tiszteletbeli tagja volt — még a temetőbe is kikísérte és szebbnél-szebb dalokkal bucsuztatta.

Az özvegy azóta még az utcán sem mutatkozott igen, a devajkodásra pedig egyáltalán nem gondolt. Sok deli legény hiába törte magát utána, még rájuk sem nézett. A gazdaságot egyelőre a kocsis vezette, a ki már évek óta állott nála szolgálatban, — kipróbált hűséges eseléd volt, a kiből meg lehetett bízni.

Így álltak a dolgok, a mikor F. őrmester szabadságáról bevonult.

Őt is meglepte a hír — s bár nem szólt semmit — látszótl rajta, hogy eljárásunkkal nem volt melegegvedve. Nem tetszett neki, hogy nem ejtettük meg a nyomozást.

Pár napig az őrsirodában foglalkozott s aztán velem rendes szolgálatba indult. Fogadni mertem volna, hogy az I. sz. őrzésként portyázzunk le, mert ebbe tartozott a szőlőhegy is. Nem csalódtam!

Jó ideig szótlanul baladtunk egymás mellett, a mikor megszólalt őrmesterem!

— Nem tetszik nekem — úgymond — sehogysem a Németh öngyilkossága. Nem tudom elhinni, hogy egy komoly gondolkodású idős ember csak azért legyen öngyilkos, mert felesége sokat költ ruhára! Hiszen az asszonynak volt elég vagyona ahhoz, hogy ilyen kedvteléseket megengedjen magának. Nem tiszta a dolog!

En nem szóltam semmit, mert nem volt mit felelnem s őrmesterem nem is szeretete, ha valaki meggondolatlanul eszaporítja a szót.

Elérkeztünk a szőlőkre! Vagy félórai portyázás után találkozunk a csőszszel.

— Jó estét! — viszonzta a köszöntést az őrmester s hagyta beszélni a csősz, a ki — a nélkül, hogy bárki is kérdezte volna — elkezdte mesélni a Németh öngyilkosságát.

— Éjfél felé járhatott már az idő — mondja a csősz — a mikor Némethék présháza elé érkeztem. Látom, hogy nyi va van az ajtó! Ejnye! mondok magamba, ki látott már ilyet, nyitva bagyni a présházat éjjelre; még elvész valami, aztán, majd én feleljek érte!

Benyitok, bát — uram bocsa! — ott látom felkötve Némethet! Majd elbűlt bennem a vér, annyira megijedtem! Kinyomom a pinczéből és el akartam szaladni! De aztán eszembe jutott, hátba van még élet benne? Bemegyek, felállítom az eldöntött padot, átkaroltam egyik kezemmel Némethet s elvágtam a kötőféket, a melyen lógott. Nem volt abban már élet; kihűlt már akkor. Azután belámasztottam a pinceajtót, s a hogy csak tudtam, szaladtam a községhe, felzörgtettem Némethné s elmondtam neki a történetet. Szegény asszony alig birt magával annyira sirt és jajvezékel!

A kocsis jött ki Némethért Nagy szomszédal azoknak segitettem kocsiira rakni s haza vinni.

Ilyen se' történt még meg velem, — pedig már 15 eszte ndeje őrzöm a begyet!

— Hát hol lógott Németh? — kérdi őrmesterem!

— A mestergerendán — instállom aláasan — nem messze az ajtótól!

— A kötőfékkel mi lett?

— Rossz néven ne tessék venni, őrmester ur —

elvittem magammal, mert akasztott ember kötele szerencset hoz. Ott van a galibámban.

Elindultunk.

A csőszkunyhóhoz érve, előkerult a kötőfók.

— Ez a vége — mondja a csősz — rá volt kötve a mestergerendara, a másik vége pedig volt a burok, a melyet elvágtam!

— A kötőféket elviszem magammal ne szóljon róla senkinek! — szólt az őrmester s azzal köszönve, folytattuk utunkat.

A pihenőre érkezve elővette az őrmester a kötőféket s letette az asztalra.

— Őrmester úr — kérdeztem én — milyen magas a présház?

— Én is azon gondolkodom! — A hogy én tudom, van olyan magas, mint ez a szoba.

Felállottam az asztalra s a kötel végét szuronyom hegyére erősítve, feltartottam a mennyezetig; a másik kezemmel hozzáillesztettem az elvágott részt; őrmesterem ráállott egy székre s mosolyogva mondotta: — Rövid, én nem tudnám magam a hurkot nyakamba tenni, pedig Németh állítólag a széknél alacsonyabb padon állott s nálamnál fél fejjel kisebb ember volt. — No! majd meglátjuk!

Lefeküdtünk; álom azonban nem jött szemünkre. — Délre már otthon voltunk. — Elmondtam a történetet csendőrtársaimnak — s csodálatos mód — most már valamennyien biztosra vettük, hogy Németh bűntény áldozata lett.

Vacsora után őrmesterünk elment sétálni, de még 10 óraker sem volt otthon, a mi pedig nála ritkaság számba ment. Biztosra vettük, hogy Németh ügyében puhatolódik csak amúgy sétakép. Reggel négy óraker jött haza. S ezek az éjjeli kirándulások kevés megsza kítással 10 napig tartottak.

Vége a 11. nap este meghagyta kettőnknek, hogy a laktanyában tartózkodjunk s addig le ne feküdjünk, hanem a felszerelésre minden pillanatban készen várjuk, a mig ő haza nem jön. Tudtuk, hogy ma éjjel hurokra kerül a tettes.

Egyikünk sem feküdt le! Mintegy félóra mulva ket esküdt jött az őrsre s azt mondták, hogy az őrmester úr küldte őket s ők az őrsön be fogják várni.

Csügalyosságal multak az órák! Már éjjel után 1 óra még mindig semmi hír! Végre 1/42 kor szól a csengetyű! Benyit az egyik éjjeli őr s hozza az őrmester parancsát, hogy azonnal szereljünk s a kertek alatt siessünk Nagy szerűjére a két esküdttel együtt.

Az őrmester — Naggyal — ott feküdt a szalmazakal tövében. Intésére mind a négyen melléje feküdtünk.

Szépen oda lehetett látni özv. Némethné konyhája ajtajára s az istállót is szemmel tarthattuk, a mely alig öt lépésre volt tőlünk.

— Ha valaki kijön Némethné lakasából, lárma nélkül lefűlelni! Én mindjárt itt leszek!

Szólt és távozott. Alig 10 perc mulva már ujból nálunk volt, most már teljesen felszerelve. Az egyik esküdtet magához véve átösonat a nyitott pajtába, a mely a lakóház és istálló épület között állott.

Vagy 1/2 óra mulva nyílik a konyhaajtó s azon kilép... a kocsis. Óvatosan körülnez a lábujjhegyen az istálló felé veszi utját, de csak a pajtaig ér, a hol az őrmester vasmarokkal megragadja, az esküdt pedig

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummiból 20 % árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállással. Csakély havi részletfizetésre.

Magyar királyi honvédség.

Francia kürtösök.

Románok.

Török lovasság zenekeze.

Osztrák-magyar.

Bosnyák ezred.

A katonazene nálunk és más országokban.

ugyanakkor száját fogja be, úgy, hogy egy bang sem bagybatja el torkát.

— Ceend! Egy szót sem! — súgja fülébe az őrmester, — mert különben baj lesz!

Ezt látva Nagy, felkel s megy a feleségeért.

Az asszony átsiet a szomszédudvarra s megrögteti özv. Némethné ablakát.

— Szomszédasszony!

— Mi az? — kérdezi egy bang belülről!

— Az Isten szerelmére jöjjön át bamar hozzánk, nagy baj van! Siessen!

— Jövök már! — válaszol Némethné!

Nagné futva távozik baza.

Pár pillanat múlva — biányos öltözetben — özv. Némethné siet a szérűskert felé...

— A törvény nevében állj! — kiáltja járórvezetőm s Némethné bangtalanul összerogy.

— Őrvezető! hozzám! — ballatszik őrmesterünk bareány hangja s a II-od altiszt oda szalad. Percz múlva bilincsen van a kocsis...

A szép özvegy lassan eszmélni kezd s a mire fel-tápáskodik, előtte áll az őrmester.

— Menjünk! — szól bozzá s a mint elvezeti a kocsis mellett, egyszerre visszatér egész öntudata s szemébe vágja a kocsisnak: — Te gyilkos! Verjen meg az Isten!

Még messze volt a reggel, a mikor már tisztában voltunk mindennel.

Kérdés nélkül elmondott az özvegy mindent, a mit tudott.

— Két hónappal ezelőtt — kezdte el töredelmes vallomását — szegény boldogult uram nagyon megvert azért, mert sok pénzt költöttem el ruhára. Nagyon megbaragudtam reá, nem annyira a verésért, hanem főleg azért, mert haragjában egy oly szót mondott, a melyet itt ismételni nem akarok. Ebben pedig igazságtalan volt.

Vagy négy nappal ezután kimentem ezzel a gyilkossal szénát gyűjteni. Tudtam, hogy belém van bolondulva, de nem féltem tőle, sőt ellenkezőleg bizelgettem nekem az a tudat, hogy a falu legderekabb legénye — mert a gazember az — is úgy bolondul utánam, hogy azt teszek vele, a mit akarok! Istenem! de megbűnhődtem érte!

Sirtam. Ő vigasztalt. Szégyenemben azt találtam mondani: „Hej, de megfizetnék annak, a ki meg szabadítana tőle!“. Ő nem szólt semmit, hanem az elszánt-ság ördöge ott ült szemében.

Azóta egy szót sem szóltunk többet erről.

A mikor szegény jó uram halálhírére meghallottam, rögtön tudtam, hogy ki a gyilkos, de nem mertem szólni, mert meggondolatlanul kiejtett ezavaimmal bűnrészesének képzeltem magam. Fájdalmamra munkában kerestem gyógyulást. Egyszer csak előáll s kéri vérdíját.

Utálattal fordultam el tőle, de nem mertem tenni azt, a mit lelkiismeretem parancsolt... Üldözött szerelmével... elem tárta bűnös óhajomat, a mely mindkettőnkét akasztófára juttat... Az önvád súlya alatt összetörttem... A gazember kielégítette állatias vágyát... megkapta a vérdíjat... Itt vagyok végezzenek velem!...

Alétan rogyott össze a szerencsétlen teremtés s őrmesterünk alig tudta megvigasztalni. Hazakisértük lakására s ott őriztük — az egyik esküdt jelenlétében — egész reggelig.

A kocsiat sem kellett sokáig kérdezni.

Künn volt gazdájával a szőlőben késő estig. Az öreg — úgy látszik bánatában — kelleténél többet ivott s leült a padra. Ő a háta megett rendbe hozta a hajlékot s ekkor érett meg benne az eszme, hogy végez vele. Az egyik lóról levette a kötőféket s azt hurokra kötve hátulról észrovétlenül az öreg nyakába dobta s erősen megszorította. Annyi ideje sem volt, hogy felugorjon, mert hihetőleg a sok esze, a mit fogyasztott, bamar elősegítette a megfulladást. A hullát lefektette a földre és a kötőféket a mestergerendán áthuzva, felkötötte az immár bolt gazdáját. Azután fel-döntötte alatta a padot, kocsiára kapott és bazavágtatott. Otthon azt mondta az asszonynak, hogy gazdájá előre-küldte, majd gyalog jön.

— Nagyon szerettem az asszonyt, meg akartam szabadi-tani az urától, hogy enyém legyen!

Az asszony vallomását szóról-szóra helyben hagyta.

Mindketten át lettek adva az ügyészségnek, a mely az asszonyt szabadlábra helyezte.

A kocsis életfogytiglani fegyvázat kapott.

*

Hogyan derítette ki ezt a bűntényt az őrmester? Végtelenül egyszerűen!

Kiindulási pont volt a rövid kötőfék. A meggyilkolt szomszédja — Nagy — beugója volt. Az elő éjszaká-ját ennél töltötte az őrmester. Ettől megtudta, hogy a kocsis a gyilkosság napjának estéjén erősen megizzadt lovakkal érkezett heza s fél éjszakáját az udvarban töltötte, a kocsiival habrált és a tüzelőfát rakosgatta össze. A mikor a csász meghozta a hírt, ő volt legelőször talpon, holott az asszony ablakán zörgettek. Ez ele-gendő volt ahhoz, hogy a kocsiat feltűnés nélkül meg-figyelje. Pár éjszakát Naggyal együtt a szalmakazal-ban töltöttek. A kocsis minden éjjel megkísérelte a bejutást az özvegyhez, ez azonban csak a 8. éjszakán sikerült és a további éjszakákon megisméltődött. Ha az özvegy kikapós asszony bírében állott volna, a koc-sissal folytatott viszony érthető lett volna, így azon-ban helyeseen következtetett őrmesterünk, a mikor úgy vélekedett, hogy ez a viszony csak bűnös alapon jöhetett létre. — Az elfogás keresztülvitelének módja mennykő csapásként hatott gyanúsítottakra, a mire — bizonyi-tékok biján — nagy szükség volt, mert ba az meg-lepetészerűen nem történik, az eredmény veszélyez-tette lett volna. A beugó — a mint láttuk — nagy-szerűen működött.

A sörivás veszedelme.

Tudva van, hogy a németek igen szeretik a sört. Seből sem fogyasztanak el annyi árpalevet, mint Németország.

BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 89-69.

BUTOR

Angol testőrség.

Szerb.

Holland.

Német lovasság zenekeze.

Skót ezred.

Egyiptomi.

A katonazene nálunk és más országokban.

ban, hola gyermekeket jóformán már bölcséjében hozzá- szoktatják a söriváshoz s a nők is több sört fogyasztanak, mint vizet, mit azzal iparkodnak mentegezni, hogy a sör folyóvá tett kenyér s így rendkívül tápláló. Nem érdektelen azért felemlítenünk, hogy mostanában épen ezek a sörivő németek és pedig első sorban a bajorok szólalnak föl az efféle balítéletek ellen és sürgetik a sörfogyasztás korlátozását.

A legelső felszólaló dr. Strümpfel Adolf erlangeni tanár volt, ki a német orvosok és természetvizsgálók 1893-iki nürnbergi gyűlésen világosan kimutatta, hogy a sör tápláló erejéről szóló vélemény valóságos humbug. Egy márkáért a munkás legfeljebb négy liter sört kap s ebben csak 32 gramm fehérnye van, míg ugyanannyi árú kenyérben a fehérnye legalább 250 gramm. Így a sör mintegy hatszor oly drága, mint a kenyér s természetesen még drágább, mint a burgonya, borsó vagy más tápláló eledel. Emellett a sörivás könnyen szenvedélyévé válik a szegény embernek s még nagyon mérésékelt ivónak tartható az a szegény munkás, ki keresetének csak ötödét adja ki söréért. Egy egyetemi tanuló, ha naponta csak egy márkát költ is sörre, jó nagy gondot okoz szüleinek. Világos tehát, hogy még ha csakugyan tápláló ital volna is a sör, a lakosság millióit számítva óriási közgazdasági kárt okoz a sörivás.

Más bajor orvosok még gonoszabb dolgokat is elmondanak a sörről. Így Bauer és Bollinger müncheni egyetemi tanárok kimutatták, hogy az oly veszedelmes szív- táglulásnak leggyakoribb és legfőbb oka a sörital, épen úgy, mint az idegbajoknak a pálinka. Az orvosok egy része az ily beteg szívet a boncolásnál egyszerűen „Bierherz”-nek is szokta nevezni. Az ily „sörszívű” emberek rendesen izmosak, kővérek, kik külsőleg elpusztíthatatlan egészségüeknek látszanak, de valóban soha sem egészségesek, mert úterük petybűdt, szívbaiaik vannak, vese- vagy tüdőbajokban szenvednek s hajlandósággal bírnak a gutaütésre, májrákra és a tüdőgümőkörre. Mindezen bajoknak főoka a szívfal rugalmasságának elvesztése, a miel egyenesen a sörivás idéz elő, mely a szív működését nagyon megerőlteti s különböző természetellenes bajokat szül benne, hasonlóan más szeszes italokhoz. Már öt liter sörrel legalább 250 gramm mérges szénhydrát jut a test belsejébe s mivel ez az emésztést is megnehezíti, csakhamar megkezdődik az elhízás, meg a nehéz lélekzés. A sör könnyen megcsalja az embereket, mert eddig nem volt oly rossz hírű szeszes ital, mint a pálinka s rendesen olcsóbb a bornál, de tény, hogy öt liter sörben már legalább 100—150 gramm alkoholt van, s mivel a sörből többet fogyasztanak, mint a borból és pálinkából, a sörivő valósággal részegesebb mint a pálinkaivó, vagy a borozó.

Mindennek daczára a sörivás a németeknél évről-évre terjed. Legutóbb már ismét átlag 9 literrel többet iszik meg egy-egy bajor, mint pár évvel ezelőtt. Mennyi pénz- pazarlás, nyomor és bűn van ezzel összeköttetésben! Dr. Stumpf müncheni orvos kimutatta, hogy náluk általános szokás a gyermekeknek sört adni és pedig rendszeren naponként. Demme tanár, a berni gyermekkórház igazgatója, a gyermekbetegségek nagy részét ebből a németeknél nagyon elharapódzott rút és veszélyes szokásból magyarázza. Wundt tanár, a bíres lélekbúvár pedig kísérletekkel is kimutatta, hogy a szeszes italt ivó gyermekek sokkal rosszabbul tanulnak, mint a többiek. Fontos különösen az az észlelet, hogy a sörhöz szokott gyermekek nagyon hamar megkapják a ragályos bajokat s

azok után a szív és vesebajok, mint utóbetegségek, veszélyesebbek, mint más gyermekeknel történni szokott.

Valósággal meg kellene tiltani, hogy kiskorúak és beteges emberek az orvos egyenes engedélye nélkül szeszes italokat s különösen sört igyanak. Dr. Parrisoh amerikai orvos azt állítja, hogy a sörivás, mint a részegekedés általában, öröklődő baj, mely, ha szelidebb alakban mutatkozik is egyeseknél, az atyák bűneinek büntetése megmarad az új nemzedékben az idegesség, komorság s nyugtalanság alakjában. Nagyon óhajtható volna, ha az orvosok szívökre vennék ezeket a tapasztalatokat és a családokat jobb útra térítve a legnagyobb betegségeknek csiráját igyekeznének elnyomni. Természetesen, hogy ez nagyon nehezen sikerül; de vannak természetes ellenszerei is, mindenek felett a különféle sport, melyek, különösen a melyeket a szabad természetben lehet gyakorolni, a szeszes italok mértéktelen ivásának természetes gátjai. Már az ó-korban sem volt szabad az athlétáknak bort inniok s a jó tornázó vagy csónakázó aránylag kevesebb szeszes italt fogyaszt el, mint a mozgást nem szerető emberek. Úgy látszik, hogy a zenével való foglalkozás is jó hatással van a szív működésére.

Bármiként legyen is azonban az orvoslás módja, nagyon óhajtható, hogy köztudattá váljék, hogy az ártatlannak látszó sör is valódi szeszes ital s mint a pálinka, ez is mérgező a még meg nem erősödött testű kiskorúaknak, s egészen nevetséges, sőt mesészerű az a balga hit, hogy a sör tápláló ital. Felnőtteknek sem ajánlható, hogy több sört igyanak, mint a mennyi az üdülésre és felfrissülésre általában szükségesnek látszik.

KÉPEINKHEZ.

A katonazene nálunk és más országokban.

A zene a népek kulturfejlődésében első helyet foglal el s a legrégebbi időkre visszavezethető. Fejlődése az emberi nyelvnek fejlődésével azonos. Mennél műveltebb valamely nemzet, annál előrehaladottabb a zenei fejlődése is. S általában érzelmek kifejezésére és keltésére alkalmas művészet lévén, a katonai csapatoknál is azért létesítették a katonai zenekarokat, hogy háborus viszonyok között vagy farsztoz menetelések alatt az elcsüggedt vagy kifáradt harcosok kedélyét felvillanyozza, bennök élénk derűt, kedvet keltsen, felvonuláskor, vagy díszmeneteknél pedig mozdulataiknak a kellő ütemben való megtartását elősegítse. A katonai zenekarok zenei felszerelése általában csak trombitákból és dobokból áll. A trombita ugyanis a legegyszerűbb hangszer, könnyen szállítható, minden hangnemre használható, az időjárás behatása a hangján semmit sem változtat. A különféle dobok és a katonai zenekaroknál csak a 17. században alkalmazott pléhtányér, más hangszerek által ki nem fejezhető különleges zenei motívumok kifejezésére és a menetütem betartására alkalmaztatnak csak. A gyalogos, lovas és vadászzene közül mindenik sajátos külön hangszerelése által tűnik ki. Lovas katonai zenekar ma már ritkaságszámba megy. Régebben nálunk, ill-tőleg a mi hadseregünknel is volt, de költségkimelés szempontjából már jó ideje, hogy megszüntették; a német és a török hadseregben azonban — mint képeinken is látható — még most is megvan.

A jelen számunkban bemutatott különféle nemzet-

A magyar királyi osendőrség sávos figyelmébe!

Minden osendőr, ki órást, táskert, gramofont vagy bármily más czikkeket akar vásárolni, néham kézzel-kezőkép beazonosítható: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—6 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 8—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség szerint. Az óráknál 10 évi jótállás, felülten tisztességes kiszolgálás. — 4 gramofon hitvány kivitelű, 20 darabban (10 nagy dupla lemezzel, 100 tárlal), portamentáson 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szivesen házhozjövök, miután én beleteljesítem van. Kérjen árjegyzékét.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórá és műótvő
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

beli katonai zenekarok zeneműszerrel való felszerelése általában csak nemzeti szokásokon alapul és senki sem vonhatja kétségbe, hogy a mi oláhjaink kecskebőr dudájához hasonló hangszerekkel felszerelt skót katonai zenekar vagy az indusok sippel, dobbal és réztányérokkal ellátott zenekara ugyanazon érzések és a derült jókedv keltésére ép oly alkalmasak, mint a mi általánosan elismert zenei nivón álló katonai és honvéd zenekaraink.

HIREK.

Internátus. Lapunk múlt számában e tárgyban közreadott bíráinket oda módosítjuk, hogy a gyűjtést a bonyódtatási miniszterium 16. osztályának tisztikara és az oda beosztott altisztek kezdték meg.

Örspénztár feltörése. Julius 21-én éjjel a kezelei örsirodába eddig ismeretlen tettesek álkulcsosul behatoltak és az örs pénztárát feltörve, onnan 199 korona 63 fillér készpénzt elloptak s az örsirodában elhelyezett ágyat felgyújtották. Az eset elkövetésével — a betörés éjjelén Keczelre érkezett és állítólag szegvári illetőségű kőborozigányok gyanúsítottak, kiknek kézrekerítése iránt a helyszínré kiszállt *Ruttkovszky Győző* hadnagy, kalocsai szakasparancsnok széleskörű intézkedéseket tett. A betörés éjjelén az örs egész legénysége külszolgálatban állott.

Ellenszegülések. *Jurás* Miklós szalacsi örsbeli csendőr július 16-án este hét órakor Szalacs községben, Czákó György ottani lakos, — *Székállás* Márton csendőr pedig, ugyancsak július 16-án este 11 órakor Iglóvéghelyen Pleskó István, — végül *Kasztal* József ungvári örsbeli csendőr ozimzetes örsvezető, július hó 15-én Karcosava községben, Virág Géza őrdarmai lakos ellen, ellenszegülésből kifolyólag szuronyfegyvert használtak. Az ellenszegülők mindhárom esetben könnyű sérülést szenvedtek.

Egy csendőr vízbefulása. *Erdélyi* János cz. örsvezető és *Kovács* Márton csendőrből állott, vajszkai örsbeli járőr, július 16-án este 1/2 11 órakor Vajszka község batárában a dunai töltesen portyázva egy gyanus csolnakot fedezett fel s azt csolnakon üldözőbe vette. Járőr csolnakát, melyet két polgári egyén vezetett, az ár elragadta, minek következtében az egy vízimalomhoz ütközve felborult s a benne ülők a Dunába estek. Az elősiető vízi molnárok a csolnakba kapaszkodó *Erdélyi* cz. örsvezetőt és a két polgári egyént megmentették, *Kovács* csendőr azonban, kit az ár elragadott, nyomtalanul eltűnt s lapunk zártáig bullája sem volt feltalálható. Járőr mindkét tagjának fegyverzete is a Dunába veszett.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy divatos betegség. Ilyen divatos betegség az elég sokat emlegetett «vakbélgyulladás» is, a melyről némely körökben az a balvélemény van elterjedve, hogy nem is uriember, a kit legalább kétszer nem operáltak miatta. Most megint a régi jó öreg gutaütőt találta a tudomány úgy látszik nagyon parasztiának, és ma már nem a guta üti meg az embereket, hanem előkelően szólva: véredényelmeszesedésben szenvednek. A mi végeredményben ugyan bajszálig egy. Erről a

meglehetősen előkelően hangzó, de mind a mellett jó monoton nevű betegségről olvassuk az alábbiakat. A véredényelmeszesedés vagy tudományos elnevezésén az arterioszklerózis ama betegségek közé tartozik, a melyeket öreg korában senki sem kerül ki, de a mely gyakran előbb is beáll és akkor jelentékenyen meg rövidíti az életet. A betegség természete és lefolyása nagyjában ismeretes mindenki előtt, valamint az is, hogy az elmeszesedés egyik következménye a veredények elszakadása, a mit a nagy vérnyomás idéz elő; ha ilyen véredényszakadás az agyban történik, akkor agyszélhűdés áll elő. A jelenkor egyik leg-híresebb orvosa, Oster, oxfordi orvostanár, nemrég előadást tartott a szívszorulásról (angina pectoris) és ez alkalommal a véredényelmeszesedésről is beszélt, mert a többi között ez is idézheti elő a bajt. Mint Oster kifejtette, minden ember számára van egy bizonyos korhatár, a melyen túl a véredénybálózati az elhasználódás nyomait kezdi mutatni, míg a vérnyomás állandóan emelkedik. Ezt a korhatárt Plató 25, Montaigne 40, mások meg 60 évre teszik, holott valójában ez minden embernél más. A vérnyomás emelkedésével előáll az érszakadás veszedelem. A vérnyomás csökkentésére kell tehát törekednünk, a mi azonban igen nehéz. Orvosságokkal e tekintetben alig érhető el tartós eredmény. Az ilyen esetekben ajánlott salétromsavas sók csak rövid ideig hatnak. Inkább a helyes életrend itt a fő. Oster csak a következőket írja elő: Járj lassan! Egyél kevesebbet! Az embernek — mondja Oster — a ki teste kazánjában még teljes gőznyomást ér meg kell tanulni ezt a gőznyomást redukálni és meg kell elégednie azzal, ha óránként csak tíz csomónyi utat tesz meg, a mi természetesen szintén csak a hajó gőzkazánjával való összehasonlítás szellemében értendő. Nem csoda, hogy ha egy ilyen kazán felrobban, ha ép úgy fűtik, mint az új kazánt. Az öregedő embernek bozsa kell szoknia, hogy teste fűtését és működését szigorú korlátok közé szorítsa és ne csapjon egyik végletből a másikba, a mit fiatal korban minden veszedelem nélkül megtehetett.

A békatenyésztés olyan foglalkozási ág, a melyről sok ember talán sohasem ballott még, pedig elég jövedelmező is, különösen Elzász-Lotharingiában, Luxemburgban és Belgiumban, a hol a békatenyésztés és a békacombkereskedés sokkal nagyobb arányú, mint bárki is gondolná. A békaszezon idején egy-egy békatenyésztő hetenkint átlag 25.000 békát szállít Párisba. Mint ismeretes, főleg a két bátsó lábczombot eszik meg sütvé, kirántva vagy másképpen elkészítve. Legjobbak a zöld vízi béka czombjai. A zöld vízi béka az olyan kisebb tavakban szeret tartózkodni, a melyeknek természetes vízforrásuk és vízfolyásuk van. Tavasszal a rétre is kimerészkedik a zöld vízi béka és ha ott elegendő táplálékot talál, úgy csak késő őszszel tér ismét vissza a tóba. Ha ő téaz elsli hideg künn a mezőn éri a békát, úgy el van veszte és többé nem képes visszatérni a tóba. A tó mélyén, az iszapban ellenben még a legnagyobb hidegben sem esik baja. A nagyobb hidegek ellen a víz jégburka védi meg, táplálékot pedig, a téli álmából felébred, az iszapban rejtőző lárvákban, férgekben, gilisztákban és egyéb rovarokban eleget talál. Franciaországban és Németországban csak a béka hátsó czombjait eszik meg. Olaszország egyes vidékein azonban egyéb testrészeit is csemegének tartják.

ÉLELMISZEREKET

legújtanysabban szállít ::

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZÁM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőségnevtelen levelekre nem válaszol, kérészet vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel békét ne küldjenek, Szolgálatot kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezőkérdeéseknek eleje vételessék. Épp így módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Sz. L. Őrvez. Hivatalos ügykörét érintő mulasztást gondol? Természetesen a közigazgatási hatóságokhoz.

A. M. 1. Ugy tudjuk: igen. — 2. Miért ne? Adja elő kérelmét, illetékes helyen majd döntenek.

Izavölgyt. 1. Csak a laktanyában. 2. Szolgálati ügy.

H. J. Őrvez. Paj. Szándékának keresztültöltése lehetetlenség. Bélyegzet lapunk javára bevételre került.

Kraszkova major. 1., 2., 4. Szolgálati ügyek. 3. Tudunkkal nem.

B. D. Jellegét nem használhatjuk. Kérdéseire is csak általánosságban válaszolunk. Ha tiszta a lelkiismerete, akkor éljen panaszlási jogával, ellen esetben tessék igyekezni ornyodetlen szorgalommal és jó magaviselettel elvesztett jó hírnevét visszaszerezni!

Őrparancsnek kiadatalva. Csak az esetben szüntetik be a nyugdíját, ha több illetékre lesz kinevezve, mint a mennyit az illető a csendőrségnél élvezett. Olvassa el különben lapunk f. évi 3. számában B. F.-nek adott felvilágosításunkat. Látszik, hogy nem nagyon olvasgatja lapunkat, különben ezt a sürgős kérdést nem intézte volna hozzánk.

33. 1. Kérjük ki a szárnyparancsnokság döntését. 2. Utasteri tanfolyamok most nincsenek; kiképzés mint előbb az állam-építészeti hivataloknál. 3. Vizmesteri állások elnyeréséhez szükséges ismeretek elsajátítása iránt valamely folyam-mérnökséghez kell fordulni.

G. Nem kötelez.

Falusi Őrvez. Még kis türelmet kérünk.

Nőstül és távozó. 1. 900 korona végkielégítésre tarthat igényt. 2. Kérvénye még nem érkezett be.

M. J. Ugyan kérdezzé meg őrparancsnokát. Ilyen csekélységekkel nem foglalkozunk.

XX X. Olvassa el lapunk 1908. évi 52. számában közöltet. ha az nem elégíti ki, rendelje meg egy jobb könyvkereskedésben az orrdőri szakiskolák szabályzatát.

Sz. A. osendőr Korpona. 1. Az őrparancsnoki felelős lévén a gazdálkodás állapotáról, természetesen rendelkezhetik az őrvezővel, csak hogy azt más munkákra igénybe nem veheti.

2. Szolgálati ügy. 3. Valószínűleg.

Rokkant katona, Mennyit és mily kimerítően irtunk már erről? Kérdezzé meg őrparancsnokát.

Városi Őrvez. 1. Ha türelmi báreája van, igen. 2. Hogy kérdezhet ilyet egy őrvezető? Dehogyan jöhetnek fel.

F. J. esendőr Szászkeresztúr. Az utalványban benne van, hogy kit, vagy kiket illet. Nézetünk szerint mindkettőt. 2. Csak magánjogi kártérítésről lehet szó! Csendőri beavatkozásnak helye nincs.

305. Minden polgárnak megvan az a joga, hogy a portájára beengedjen-e valakit vagy sem? Az esetek különben polgári perre tartoznak.

P. S. Magyaródas. Ha 12. szolgálati évét betöltötte.

Nyugdíjas. Megválthatja, nem lesz belőle levonva semmi. Tanácsoljuk azonban, ne tegye, mert az esetben elveszti előzőleg töltött összes szolgálati idejét. Jelentse be kinevezését és szolgálaton addig, a míg tud s ha majdan újból nyugdíjazzák, logalább beszámít előző szolgálati ideje.

Szűlle nyug. osendőr. Igen.

O. P. Nincs rá igénye.

Kíváncsi 3. Felhasználható.

T. J. esendőr Palánka. Semminéle osztályba. Tisztségese társaságban. Kérdései fölötte gombok.

K. J. 220. Lapozgasson egy kovost a tavalyi zsebkönyvben. Nem fog megártani.

K. esendőr Tállya. Olvassa el a múlt évi 6. számunkban közöltet.

305. Ha rokkantnak lett osztályozva; igen, ollozesetben nem.

Bonyolult ügy. Nem annyira bonyolult, mint szolgálati ügy. Magánruhának semmi helye a ruházati és fegyverzeti könyvtárban.

Csusz, köszvény, reuma ideges fejtáján, hűlés, idegbi, mindennemű csontbántalmak ellen kitűnő hatásának bizonyult szer

AZ ERŐSÍTETT CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Errekre mondó hájúrak bizonyítják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi csak nálani kapható. Kís. tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár én 46 f. postaköltség beklüldése után vagy után: vétel küldve

Szenthe Lajos gyógysz. Budapest, Damjanich-utca 2.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyar részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrűl készített különlegességeinek szerződéses árban szállítását

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyeztettek:

1910. évi július hó 1-ével:

Fodor Emil, V. sz. osendőrkerületbeli számvivőtisztbelyettes, a m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnok-ság törzséhez.

Molnár Károly, III. sz. csendőrkerületbeli számvivőtiszt helyettes és

Tóke Sándor, VIII. csendőrkerületbeli törzsermester, a m. kir. III. sz. csendőrkerület pótzárny parancsnok-ságához.

1910. évi július hó 16-ával:

Jakab Sándor, VIII. sz. csendőrkerületbeli százados debreczeni pótzárnyparancsnok, pótzárnyparancsnoki minőségben a III. sz. csendőrkerületi parancsnoksághoz: Budapestre;

altorjai Lőrincz Ignác, III. sz. osendőrkerületbeli százados, budapesti pótzárnyparancsnok, szárnyparancsnoki minőségben a II. sz. csendőrkerülethez: Lugosra;

Borhy Sándor, II. sz. csendőrkerületbeli százados, lugosi szárnyparancsnok, pótzárnyparancsnoki minőségben a VIII. sz. csendőrkerülethez: Debreczenbe;

Kneusel-Herdlicska Arnold, VIII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, nagybányai szakaszparancsnok, segéd-tiszt minőségben ugyanazon kerület törzséhez: Debreczenbe;

Valló József, VIII. sz. csendőrkerületbeli hadnagy, nagykárolyi szakaszparancsnok, oktatótiszti minőségben ugyanazon osendőrkerületnél: Debreczenbe;

Dalmy József, VIII. sz. csendőrkerületbeli hadnagy oktatótiszti, az oktatótiszti teendők alól felmentés mellett, szakaszparancsnoki minőségben Nagybányára; (tartósan vezényeltetik a ozepléli pótlóidomító osztályhoz) és

Hódosay Károly, VII. sz. osendőrkerületbeli hadnagy, gyergyószentmiklósi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VIII. sz. osendőrkerülethez: Nagykárolyba.

Várakozási illetékekkel szabadságoltatik:

Wachter János, m. kir. III. sz. csendőrkerületbeli járásormester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „jelenleg szolgálatképtelen», 1910. évi július hó 1-től számítandó egy évre.

Választott lakhelye: Mór.

Nyugállományba helyeztettek:

1910. évi május 1-ével:

Szász Péter, m. kir. I. sz. osendőrkerületbeli várakozási illetékekkel szabadságolt törzsermester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan»,

Választott lakhelye: Nagynyed.

1910. évi augusztus hó 1-ével:

Lár Gábor, m. kir. I. sz. csendőrkerületbeli járásormester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rok-

kant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan». Választott lakhelye: Szamosujvár.

Okirattalag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Somogyi Antal I., II. sz. csendőrkerületbeli járásormester, 18 évet meghaladó csendőrségi szolgálati ideje alatt hivatászerű kötelességeinek mindenkor odaadó buzgalommal teljesített eredményes tevékenysége és példás magatartásáért.

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Ember Zoltán ez. őrsvezető II-od altiszt, 1910. évi április hó 22-én a Kisrebra községben Márton János telkén kiűtött tűz alkalmával a vagyonmentés körül kifejtett dicséretes tevékenységéért és általában eredményes szolgálati működéséért.

Komaug János őrmester 16 évi, Major Mibály ez. őrmester 10 éven felüli és Biró János III. II-od altiszt 10 évi csendőrségi szolgálatuk alatt ugy a közbiztonság terén kifejtett igen buzgó, szakavatott és eredményes tevékenységükért, minden tekintetbeni előnyös magatartásukért.

Magyari András ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálatban az 1907—1910. évek folyamán kifejtett és számos hiuntett. véteég és kibágás felderítésében nyilvánuló igen buzgó és eredményes tevékenységéért.

Hunyadi István, Hunyadi Mátyás, Szenté János ez. őrmesterek, Csere János őrsvezető és Miklós György ez. őrsvezető II-od altiszt, sok évi csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonság terén kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért és minden tekintetbeni dicséretes magatartásukért.

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: Nagy Illés őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységéért és példás magatartásáért.

Simon Lajos őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó, fáradságot nem ismerő és igen eredményes tevékenységéért.

Pucse György csendőr, egy rablógyilkossági eset tetteseinek kiderítése és letartóztatása alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységéért.

Szkuba János ez. őrmester a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységéért.

Sztár Marin őrmester, Joszt János őrsvezető és Demeter Ferencz ez. őrsvezető II-od altiszt, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységükért.

Gierling János ez. őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységéért.

Horváth István III. és Marosi Ferencz ez. őrmesterek, és Tamás József ez. őrsvezető II-od altiszt, egy rablógyilkossági eset tetteseinek kiderítése és letartóztatása alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységükért.

Kern Vilmos ez. őrsvezető II-od altiszt, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységéért.

Ilea Simon ez. őrsvezető II-od altiszt, egy rablási eset tetteseinek kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységéért.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert állítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia hízi hangszertekész-
ője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom,
harmonium, harmonika, fa-, bőrfúvó-hangszer, hár, stb., míg **Roményi** legújabb képes
hangszertét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.**
Külön költségretés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hang-
szerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kéréndő.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Szentmihályi Ignác cs. cz. őrsvezető, mert a Kisrebra községben 1910. évi április hó 22-én kiütött tűz alkalmával a vagyonmentés körül dicséretes működést fejtett ki.

Konnerth Lajos őrsvezető, Csakme Tamás, Siklódi András, Pestyán István cz. őrsvezető II.-od altiszt, Tájai Sándor és Bartha György cs. cz. őrsvezető, mivel több évi csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonság terén igen buzgó és eredményes működést fejtettek ki és jó magaviseletet tanúsítottak.

Lugosán István cs. cz. őrsvezető, mivel Szilágybagos községben az 1906—1908. és Poroz községben az 1904—1908. évek folyamán egy-egy tolvajszövetkezet által elkövetett lopások tetteszeinek felderítése és elfogásában őrsparancsnokát hathatósan támogatta.

Totb Mihály cz. őrmester és Jakab Lajos csendőr, mivel az 1904—1908. évek folyamán egy tolvajszövetkezet által Poroz községben elkövetett lopások tetteszeinek kiderítése és elfogásában őrsparancsnokuknak hathatósan segédkeztek.

Pataki Gergely csendőr, mivel egy, Szilágy vármegye porci illetőségű uzsorás lelketlen üzelmének kiderítésében őrsparancsnokát dicséretes buzgósággal támogatta.

Geréb Mihály cz. őrmester, mivel 8 évet meghaladó, Bartalis András cz. őrsvezető II.-od altiszt, mivel 9 évet meghaladó és Pap József II. cs. cz. őrsvezető, mivel 17 évet meghaladó csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonság terén igen buzgó és eredményes működést fejtettek ki.

Pongrácz János cz. őrmester, mivel a közbiztonsági szolgálatban az utóbbi 6 év folyamán igen buzgó és eredményes tevékenységet fejtett ki.

Szőcs Lombi József cz. őrsvezető II.-od altiszt, mivel 10 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén igen buzgó és eredményes működést fejtett ki.

Kovács Sámuel cz. őrmester, mivel 11 évet, Bokor Miklós cz. őrsvezető II.-od altiszt, mivel 8, Székely Domokos, Kercsó Sándor, Stojka Demeler cz. őrsvezető II.-od altisztek, mivel 7—7, Pap Győző cz. őrsvezető II.-od altiszt, mivel 6, Benedek József cs. cz. őrsvezető, mivel 9 és Ádám János cs. cz. őrsvezető, mivel 6 évet meghaladó csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonság

terén igen buzgó és eredményes működést fejtettek ki és jó magaviseletet tanúsítottak.

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Szakács Károly őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó tevékenységeért, őrsének mintaszerű rendben tartásáért és alárendeltjeinek helyes vezetéséért.

Balázs István, Toale Miklos, Rikker Adolf és Kriszán György cs. cz. őrsvezetők, Farkas Ferencz, Má yus Lajos, Ūrmösi László, Nagy Károly, Katona Gyula, Kosztin Vazul, Schweller László és Török József csendőrök, egy rablógyilkossági eset tetteszeinek kiderítése és letartóztatása alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységükért.

Előléptettek:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi július hó 16-ával:

Czuppon György cz. őrmester, *őrmesterré*; továbbá

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi július hó 1-ével:

Lehócz Pál, Bak Lajos, Kéki János, Szigethi János, Szekeres Boldizsár és Török András cz. őrsvezetők. *őrsvezetők*; végül

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

1910 július 16-ával:

Bunács Mózes, Balog Lajos.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi július hó 1-ével:

Soós Gábor, Pál István, Szenet János, Avár József Kiss Gyula II., Bornemissza István, Farkas József I., Geréb József, Tarsai Gyula,

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

1910 július 16-ával:

Elekes Mózes, Laszavics Sándor, Horváth Ferencz, Bárdos István, Fekete Balázs Bálint, Roóz József, Mécsár Mihály, Kács János, Nyisztor György, Juhász Sándor.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Tóth György II., Kotánczi Hetesi János és Mibálka Ferencz csendőrök, *csendőr cz. őrmester őrsvezetővé*.

Schwáb József művésztanár és ékszerész
Szabadka, Budics-u.

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri akar vásárolni, úgy késpénz mint részletre, forduljon olyan czégghez, amely rövid 1—2 év alatt kizárólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levélben részesült, ezen elismerést csak azért értük el, mivel a saját kézből szabályzott óra egy hó alatt legfeljebb csak 5 perccel különbözhet. Kértem, sziveskedjenek mintáka kért. A mintáka óra 8 koronától feljebb.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus válaszlékban. ...:

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikon II. kiadásából már csak kevés példány van raktáron, ajánlatos azok mielőbbi beszerzése 4 K kedvezményes áron, mely 1 K részletekben is fizethető.